

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 31. SRPNA 2025

Bože, ve své dobrotě ses postaral o chudáka.

„SVATYNĚ PLAČÍCÍ PANNY MARIE, BYLA JSI VYBUDOVÁNA, ABYS CÍRKVI PŘIPOMÍNALA PLÁČ MATKY. JSOU TO SLZY BOLESTI NAD TĚMI, KDO ODMÍTÁJÍ BOŽÍ LÁSKU; JSOU TO SLZY MODLITBY: MODLITBY MATKY, JEŽ DÁVÁ SÍLU KAŽDÉ JINÉ MODLITBĚ; JSOU TO SLZY NADĚJE, CO ROZPOUŠTÍ TVRDOST SRDCÍ A OTEVÍRÁ JE SETKÁNÍ S KRISTEM VYKUPITELEM" (Jan Pavel II.).

Pout' u Slzící Panny Marie v Syrakusách - světelné procesí, Siracusa, Sicílie, Itálie,
Peregrinatio ad Portam Fidei, 7.-8.7.2012 a *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 4.-6. 7. 2019.

„Svatá Rozálie, Ty ses uchýlila do samoty na Montepellegrino nikoli, aby ses vzdálila městu, nýbrž abys nad ním bděla v modlitbě a pokání, a tak je osvobodila od moru všeho zla, pomoz nám osvobodit se od hříchu, který je kořenem všeho zla ve společnosti, a zaměřit náš život na Boha, zdroj všeho pokoje“.

EUCHARISTIE V JESKYNI SV. ROZÁLIE, PATRONKY PALERMA A CELÉ SICÍLIE,
Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, Montepellegrino, Palermo, 3.7.2019.

: IUBILAEUM A.D. MMXXV :

Sua Santità Francesco

di cuore imparte

la **B**enedizione **A**postolica a

Martin Navláčil e

Jaroslava Navláčilová

nel **50°** Anniversario di **M**atrimonio

ed invoca nuova abbondanza di grazie e
favori celesti e la continua protezione

della Beata Vergine Maria

Basilica dell'Assunzione della Vergine Maria e
dei Santi Cirillo e Metodio, Velehrad, 9 Agosto 2025

Dal Vaticano, 01.04.2025

*Card. Stanisław Dziwisz
Elemosynarius Apostolicus*

Svatý otec František ze srdce uděluje Apoštolské Požehnání Martinovi a Jaroslavě Navláčilovým u příležitosti 50. výročí manželství a vyprošuje novou hojnost nebeských milostí a dobrodiní, a stálou ochranu blahoslavené Panny Marie.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a svatých Cyrila a Metoděje, Velehrad, 9. srpna 2025. Z Vatikánu, 01. 04. 2025.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 7. ZÁŘÍ 2025

Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení.

„Všechno utrpení, které budu muset snášet,
obětuji Pánu, za papeže a za církev,
abych se nedostal do očištění a šel rovnou do nebe.“
(BL. CARLO ACUTIS, 3.5.1991 – 11.10.2006)

„Ježíš mě každé ráno navštěvuje při mši svaté,
já mu to oplácím skromným způsobem tím,
že navštěvuji chudé.“
(BL. PIER GIORGIO FRASSATI, 6.4.1901 – 4.7.1925)

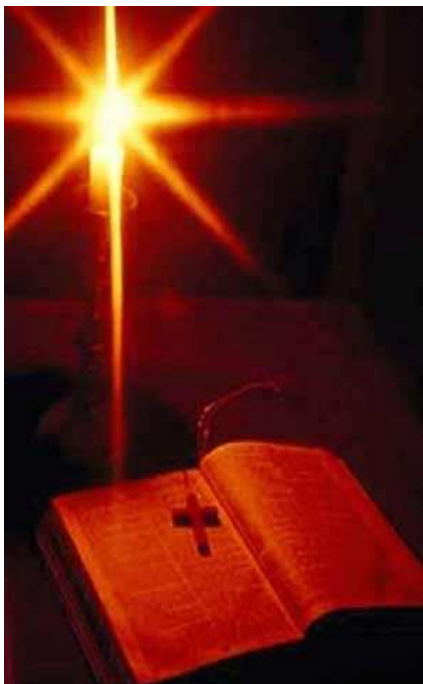
Radostí zajásám v Pánu.

„Jsem velmi rád, že jsem mohl u příležitosti 800. výročí založení obce Drysice slavit mši svatou k počtě blahoslavené Panny Marie. Ona ať žehná drahé farnosti a činí ji zahradou dobrých rodin, povolání, zdravé a dobré mládeže“. Giovanni kard. Coppa (9.11.1925 - 16.5.2016) čestný občan Drysic, 16.6.2001.

LITURGICKÉ TEXTY 22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – SIR 3,19-21.30-31

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Synu, dělej své práce v skromnosti, a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a před Pánem nalezneš milost. Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi. Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchýtilo ošklivé býlí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozorných posluchačích.

ŽALM 68

Spravedliví se radují, jásají před Bohem – a veselí se v radosti. – Zpívejte Bohu, velejte jeho jméno, – jeho jméno je Hospodin. Otec sirotků, ochránce vdov – je Bůh ve svém svatém příbytku. – Bůh zjednává opuštěným domov, – vězně vyvádí k šťastnému životu. Seslal jsi hojný déšť, Bože, na své

dědictví, – vzkřísils je, když zemdlelo. – Usadilo se v něm tvoje stádce, – ve své dobrotě ses postaral o chudáka, Bože!

2. ČTENÍ – ŽID 12,18-19.22-24a

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří, a přitom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby Bůh už k nim nemluvil. Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozců, kteří jsou zapsáni v nebi; přistoupili jste k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

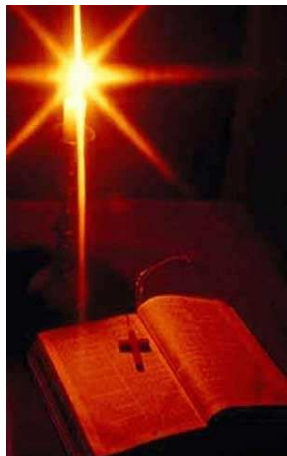
EVANGELIUM – LK 14,1.7-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojedl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: ‘Uvolni mu místo!’ Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: ‘Příteli, pojď si sednout dopředu!’ To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani bratry ani příbuzné ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

LITURGICKÉ TEXTY 23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MDR 9,13-18

Čtení z knihy Moudrosti.

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. S námahou luštíme smysl pozemských věcí, nesnadno nalézáme to, co je nejjednodušší. Kdo může vyzkoumat to, co je v nebi? Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha? A tak se upravilo chování těch, kdo jsou na zemi, lidé se naučili, co je ti milé, a moudrostí se zachránili.

ŽALM 90

Rozkazem vracíš, Bože, člověka v prach – a pravíš: „Vraťte se, smrtelníci!“ – Neboť tisíc let je v tvých očích – jako včerejší den, který minul, – a jako noční hlídka. Uchvacuješ je, jsou jako ranní sen, – podobají se pučící trávě: – Zrána kvete a bují, – večer je skosena a vadne. Nauč nás počítat naše dny, – ať dojdeme k moudrosti srdce. – Obrát se, Hospodine, jak dlouho ještě budeš čekat? – Slituj se nad svými služebníky! Nasyť nás brzy svou slitovností, – ať jásáme a radujeme se po celý život! – Ať je nad námi dobrotivost Pána, našeho Boha, – dej zdar práci našich rukou, – dej zdar práci našich rukou!

2. ČTENÍ – FLM 9B-10.12-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filemonovi.

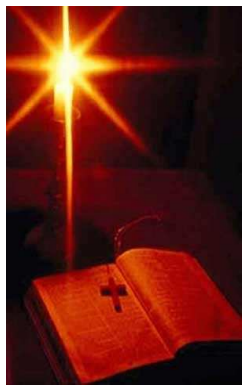
Mluví to Pavel, stařec, a nyní vězeň pro Krista Ježíše. Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život tady v žaláři, Onezima. Posílám ti ho nazpátek, přijmi ho, jako by to bylo moje vlastní srdce. Nejraději bych si ho nechal u sebe, aby mi sloužil místo tebe tady ve vězení, které snáším pro hlásání evangelia. Ale nechtěl jsem nic udělat bez tvého souhlasu, aby tvůj dobrý skutek nevypadal jako vynucený, nýbrž byl dobrovolný. Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je tolik milý, jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy přesvědčen, že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám.

EVANGELIUM – LK 14,25-33

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: „Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry – ano i sám sebe – až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: ‘Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.’ Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci vojáků utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý král ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“

LITURGICKÉ TEXTY SVÁTKU NAROZENÍ PANNY MARIE

1. ČTENÍ – MICH 5,1-4A

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin: „A ty, Betléme Efratský, maličký jsi mezi judskými rody, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli, jeho původ je od pradávna, od věčnosti. Proto je Hospodin opustí až do doby, kdy rodička porodí; potom se zbytek jeho bratrů vrátí k izraelským synům. Bude stát a pást v Hospodinově síle, ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha, oni pak budou požívat míru, neboť jeho moc se rozšíří až do končin země. On sám pak bude pokojem.“

Radostí zajásám v Pánu.

ŽALM 13

Důvěřuji v tvé slitování, pro tvou pomoc ať zaplesá mé srdce. Zaspívám Hospodinu, který mě zahrnul dobrem, opěvovat budu jméno nejvyššího Pána. Aleluja. Šťastná jsi, svatá Panno Maria, hodna jsi veškeré chvály, neboť z tebe vzešlo slunce spravedlnosti, Kristus, náš Bůh.

2. ČTENÍ – ŘÍM 8,28-30

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému, těm, kdo jsou z Boží vůle povoláni. Neboť ty, které si napřed vyhlédl, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna, aby tak on byl první z mnoha bratrů. A ty, které předurčil, také povolal, a ty, které povolal, také ospravedlnil, a ty, které ospravedlnil, také uvedl do slávy.

EVANGELIUM – MT 1,1-16.18-23

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratrů. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich matka byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho matka byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho matka byla Rúť. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho matka byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratrů za babylonského vyhnanství. Po babylonském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů. “To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‘Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel’, to znamená ‘Bůh s námi’.

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE LVA XIV. K SVĚTOVÉMU DNI MODLITEB ZA PÉČI O STVOŘENÍ

1. září 2025

Semena míru a naděje

Drazí bratři a sestry!

Téma letošního Světového dne modliteb za péči o stvoření, vybrané naším milovaným papežem Františkem, zní „Semena míru a naděje“. U příležitosti 10. výročí založení tohoto Dne, které se shodovalo s vydáním encykliky *Laudato si'*, se nacházíme v plném proudu Jubilea jako „poutníci naděje“. A právě v tomto kontextu téma nabývá svého plného významu.

Když Ježíš kázal o Božím království, často používal obraz semene. V předvečer svého umučení ho použil na sebe a přirovnal se k pšeničnému zrnku, které musí zemřít, aby přineslo ovoce (srov. Jan 12,24). Semeno se zcela odevzdá zemi a tam, díky ohromující síle jeho daru, vyklíčí život, a to i na těch nejméně očekávaných místech, s úžasnou schopností tvořit budoucnost. Pomysleme například na květiny, které rostou podél cest: nikdo je tam nezasadil, a přesto rostou díky semenům, která se tam dostala téměř náhodou, a dokážou ozdobit šedý asfalt, a dokonce narušit jeho tvrdý povrch.

V Kristu jsme tedy semeny. A nejen to: jsme „semeny míru a naděje“. Jak říká prorok Izajáš, Duch Boží je schopen proměnit suchou a spálenou poušť v zahradu, v místo odpočinku a klidu: „... vylije se na nás duch z výšin. Poušť se změní v zahradu a zahrada se bude pokládat za les. Na poušti bude bydlet právo a spravedlnost bude sídlit v zahradě. Dílem spravedlnosti bude pokoj a ovocem práva bude klid a bezpečí navždy. Můj lid bude sídlit v pokojném bydlišti, v bezpečných stáncích a v příbytcích bez starosti“ (Iz 32,15-18).

Tato prorocká slova, která od 1. září do 4. října doprovázejí ekumenickou iniciativu „Čas stvoření“, důrazně potvrzují, že kromě modlitby je zapotřebí i vůle a konkrétních činů, které činí toto „Boží pohlazení“ na světě hmatatelným (srov. *Laudato si'*, 84).

Zdá se, že spravedlnost a právo skutečně napravují nehostinnost pouště. Jedná se o zprávu mimořádné aktuálnosti. V různých částech světa je již zřejmé, že naše země upadá do zkázy. Všude, kam se podíváme, vidíme nespravedlnost, porušování mezinárodního práva a práv národů, nerovnosti a chamtivost, které vedou k odlesňování, znečištění a ztrátě biologické rozmanitosti. Změna klimatu, vyvolaná lidskou činností, způsobuje zvýšení intenzity a frekvence extrémních přírodních jevů (srov. Apoštolská exhortace *Laudate Deum*, 5), aniž bychom zmiňovali střednědobé a dlouhodobé důsledky lidské ekologické devastace způsobené ozbrojenými konflikty. Zdá se, že stále chybí povědomí o tom, že ničení přírody nepostihuje všechny stejně: pošlapávání spravedlnosti a míru

znamená největší postih pro ty nejchudší, pro lidi postavené na okraj a vyloučené. V tomto kontextu je typickým příkladem utrpení domorodých komunit.

A to není všechno: samotná příroda se někdy stává předmětem směny a zbožím, o němž se vyjednává za účelem získání ekonomických nebo politických výhod. V této dynamice se stvoření mění v bitevní pole kontroly nad životně důležitými zdroji. Svědčí o tom zemědělské oblasti a lesy, které se staly nebezpečnými kvůli minám, politika „spálené země“, konflikty, které propukají kolem vodních zdrojů, nespravedlivé rozdělení surovin trestající ty nejslabší populace a podkopávající samotnou sociální stabilitu.

Tyto rozličné rány jsou způsobeny hříchem. Jistě nebyly tím, co měl Bůh na mysli, když světil Zemi člověku, stvořenému k jeho obrazu (Gen 1,24-29). Bible neprosazuje „despotickou vládu lidské bytosti nad stvořením“ (Laudato si', 200). Naopak, je „důležité číst biblické texty v jejich kontextu a se správnou hermeneutikou a pamatovat si, že nás vybízí k ‚obdělávání a ochraně‘ zahrady světa (srov. Gen 2,15). ‚Obdělávat‘ znamená orat či pracovat na půdě, ‚chránit‘ znamená ochraňovat, opatrovat, hájit, zachovávat, bdít. Předpokládá to vztah odpovědné vzájemnosti mezi člověkem a přírodou“ (tamtéž, 67).

Ekologická spravedlnost – implicitně hlásaná proroky – již nemůže být považována za abstraktní pojem nebo vzdálený cíl. Představuje naléhavou nutnost, která přesahuje pouhou ochranu životního prostředí. Ve skutečnosti se jedná o otázku sociální, ekonomické a antropologické spravedlnosti. Pro věřící je navíc teologickým požadavkem, který má pro křesťany tvář Ježíše Krista, v němž bylo vše stvořeno a vykoupeno. Ve světě, kde ti nejzranitelnější trpí jako první devastujícími dopady změny klimatu, odlesňování a znečištění, se péče o stvoření stává otázkou víry a lidskosti.

Nyní je opravdu čas přejít od slov k činům. „Povolání střežit Boží dílo je nezbytnou součástí ctnostného života. Není to něco volitelného ani nějaký druhotný aspekt křesťanského života“ (tamtéž, 217). Prací vykonávanou s oddaností a něžností může vyklíčit mnoho semen spravedlnosti, jimiž přispíváme k míru a naději. Někdy trvá léta, než strom přinese své první plody; jsou to léta, která zahrnují celý ekosystém v kontinuitě, věrnosti, spolupráci a lásce, zejména pokud se tato láska stane zrcadlem sebeobětující Boží lásky. Mezi iniciativami církve, které jsou jako semena zasetá do tohoto pole, bych rád připomněl projekt „Borgo Laudato Si'“, který nám papež František zanechal v Castel Gandolfo jako sémě, jež může nést plody spravedlnosti a míru. Jedná se o projekt vzdělávání v integrální ekologii, který chce být příkladem toho, jak lze žít, pracovat a vytvářet komunitu uplatňováním principů encykliky Laudato si'.

Prosím Všemohoucího, aby nám hojně sesílal svého „ducha z výšin“ (Iz 32,15), aby tato a další podobná semena přinášela hojné plody míru a naděje.

Encyklika Laudato si' provází katolickou církev i mnoho lidí dobré vůle již po deset let; ať nás i nadále inspiruje, abychom se stále více rozhodovali pro integrální ekologii a sdíleli ji jako cestu, kterou je třeba se ubírat. Tak se rozmnoží semena naděje, která je třeba „chránit a obdělávat“ milostí naší velké a neochvějné naděje, vzkříšeného Krista. V jeho jménu Vám všem posílám své požehnání.

Vatikán, 30. června 2025,

památka svatých prvomučedníků Římské církve

Leo P.P. XIV

Tomáš kardinál Špidlík S.J.

(17.12.1919, Boskovice – 16.4.2010, Řím)

čestným občanem Pustiměře

6.-7. 8. 2005 ✕ 20 ✕ 2025

Událost, jakou Pustiměř nepamatuje – toto shodné mínění o návštěvě Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka panovalo ve sdělovacích prostředcích i obecném vědomí účastníků. Jen stěží si asi dokážeme představit, jak dávná Pustiměř vítala „největšího Čecha“ – císaře římského a krále českého Karla IV., který si přál být povždy jmenován zakladatelem zdejšího kláštera benediktinek Ježíšova dětství; víme však, že slova „*Jeho Eminenci kardinálu Špidlíkovi se v Pustiměři dostalo uvítání vsutku královského*“ – jež uvedlo výstižné zpravodajství ČT 1 (J. Šallé) – byla hluboce pravdivá.

Historie věků tak promlouvala řečí kultury ducha, co přivádí k setkání, dialogu a upřímné radosti z prožívaného lidského společenství. Kdo je tento muž, rodák z nedalekých Boskovic, který vzletem své moudrosti a hřejivou srdečností dává dýchat oběma stranami plic, a jako dědic poslání věrozvěstů Cyrila a Metoděje, pronáší slovo, jež slovanské národy světu dluží, a jako *pontifex* buduje duchovní mosty naděje?

Odpověď na tuto otázku mnozí poznali díky Rádiu Vatikán, na jehož vlnách – často rušených komunistickými rušičkami – promlouvá Tomáš Špidlík více než padesát let. Přestože mu ateistický režim znemožnil návrat do vlasti, ba dokonce komunistická StB brutálně zavraždila jeho nadaného synovce, který byl nalezen na dně propasti Macocha – on neustává ve své věrnosti Boží prozřetelnosti. „*Ex toto corde*“ – z celého srdce, jak později napíše do svého kardinálského erbu, dává promlouvat svědectví víry, která přemohla svět. I přesto, že jeho knihy nesmějí v rodné vlasti vycházet, neponechává smýšlení národa na poušti vyprahlosti ducha. Důkazem jsou populární díla vydaná v Křesťanské akademii v Římě. Do vlasti se dostávají za cenu velkých obětí a mnohdy životních nasazení. Jejich vlastnění a rozšiřování režim trestá jako „maření státního dozoru“ krutým vězněním. Jak výmluvná byla v oné chvíli dějin úvodní slova jeho knihy „*Po tvých stezkách*“ (1968): „*Dobyvatelé a objevitelé si razí své nové cesty. Poutníci však raději chodí po cestách vyšlapaných. To proto, že staré cesty a starí přátelé jsou nejosvědčenější. Je život člověka putování, anebo spíše průzkumná stezka dobyvatele, objevitele nových obzorů? Žijeme v době velkých převratů. Proto se nám zdají tisícileté osvědčené stezky příliš úzké, nepohodlné, pomalé. Ale právě proto nás tíží i velká odpovědnost za generace poutníků, kteří půjdou po nás. Dnešní vybočení z cesty není jen chvilková procházka, je to vyšlapaní nového směru. A miliony budoucích se nás jednou*

zeptají: „Kam jste nás zavedli?“ Jsme si jisti, že jsme neztratili směr a že nezavedeme zástupy na poušť, kde ponenáhlu odumře naše civilizace, kultura i duchovní hodnoty?

K pustiměřským „poutníkům“ promlouval prof. Špidlík už roku 1992 v chrámu sv. Benedikta o Mezinárodním setkání mládeže. Cestou Ducha pak krátce nato vedl mladé při exerciciích v Drysicích. Avšak nelze opomenout, že Špidlíkovy knihy patřily k inspiraci zvěčnělého dlouholetého duchovního správce farnosti, P. Václava Žákovského. Už dvaatřicet let pak jsou úvahy Tomáše Špidlíka S.J. nedílnou součástí bulletinu Farní Informátor. To vše, jako „*nova et vetera*“, zodpovědnost i touha, nachází své vyjádření

v oficiálním pozvání, které Jeho Eminenci adresoval pan starosta obce, PhDr. Antonín Šmehlík: „... je našim upřímným přáním, aby Vaše osobnost a Vaše životní poselství zůstalo navždy spjato s tímto místem, jehož dějiny psala kultura Apoštolů Slovanů, královské rody i benediktinský klášter Ježíšova dětství...“. Následující historické okamžiky se pak staly pečeti tohoto duchovního pouta – základu kultury, lidství i občanství. Ať tedy promluví a stanou se společným bohatstvím.

„Vaše Eminence, pane kardinále, pane profesore, vážení zastupitelé, vážení hosté. Dnešní slavnostní okamžik bude patřit nevšední události na kterou jsme všichni velmi hrdi. Starodávná Pustiměř udělí Jeho Eminenci, Tomáši kardinálu Špidlíkovi, čestné občanství. Je to první pocta tohoto druhu, kterou obec vůbec uděluje. Nenašel jsem v kronikách žádný podobný akt. První zmínky o Pustiměři pocházejí

z poloviny jedenáctého století, ale osídlení zde bylo podstatně dříve. Proto právem mluvíme o jedné z nejstarších obcí na Moravě. Od poloviny třináctého století až do poloviny devatenáctého století byl veškerý společenský, kulturní a hospodářský život ovlivňován olomouckým biskupstvím. Starosta obce byl prvně volen v roce 1350. Dnešní Pustiměř je významným centrem pro čtyři další obce. Byl vytvořen mikroregion Melicko, který řeší záležitosti, týkající se obcí Pustiměř, Zelená Hora, Radslavice, Podivice a Drysice. Právě vašim čestným občanstvím žije celý mikroregion. Vaše zásluhy v oblasti kultury, umění a pedagogiky jsou celosvětového významu. Jsme rádi, že nadešla doba vašich návratů do rodné vlasti a máme hřejivý pocit, že Vás můžeme vítat právě v Pustiměři. Program těchto dvou dnů je velmi náročný. Věřím,

že bude příjemný pro Vás i pro všechny hosty. Vaše Eminence, jak již bylo řečeno, zastupitelstvo obce rozhodlo jmenovat Vás čestným občanem obce Pustiměř. Předám Vám jmenovací glejt, na kterém je uvedeno:

**Obec Pustiměř uděluje
Jeho Eminenci
Tomáši kardinálu Špidlíkovi S.J.
čestné občanství
při návštěvě Pustiměře
u příležitosti žehnání obnovených
kulturních památek
ve dnech 6. a 7. srpna 2005.**

*Tento akt bude zaznamenán do pustiměřské kroniky.
Nyní Vás žádám, abyste podepsal pamětní zápis.*

Dovolte mi také předat Vám rovněž symbolický klíč od obecních bran, stejně jako prsten se znakem Pustiměře, který pro Vás vyrobila umělecká dílna akademického sochaře Andreje Víchý, který je v této síni přítomen“.

„Vážený pane starosto, páni zastupitelé, dámy a pánové. Ráno jsem uvažoval, co to asi znamená občanství? Od „obcování“ – mít styk. Obyčejně se scházejí lidé, kteří mají spolu něco společného. Tak např. pekaři, umělci a jiní. Občanství to bývají lidé, kteří jsou narozeni na stejném místě, anebo dlouho a dlouho bydlí. Však víte, že za starých časů, když někdo přišel nový už se jmenoval „Novák“. A často bylo hned

poznat na řeči, z jaké vesnice pochází. V dnešní době se milióny a milióny lidí ve světě přesazují. A já už jsem toho světa také pochodil velice mnoho. Od Austrálie do Afriky, do Ameriky, atd. A v Itálii se mě ptají: jste ještě Čech nebo už jste Ital? A dostal jsem od italského prezidenta medaili za kulturní spolupráci, a tak jsem při té příležitosti mluvil o různých druzích vystěhovalců. Jsou ti, kteří se nikdy nepřizpůsobí a pořád touží vrátit se domů. A pořád jsou cizí. Někteří se chtějí hned přizpůsobit a dělají jako by byli rodáci, ale na každém slově je patrné, že pocházejí odněkud odjinud. A já jsem řekl, že jsem nějaký třetí typ: narodil jsem se na Moravě a pak jsem přišel do jiných zemí a do Itálie, a říkám:

cizina, Itálie, mě neodcizila. Naopak, dokončila to, co jsem doma začal. A já jsem vděčný jak Moravě tak Itálii. Obojí mi prospívalo. Vždycky tam z toho domova něco zůstane. Víte, jednou jsem byl v Texasu v Americe. Tam bylo Čechů, co se dlouho drželi. Byl tam i biskup, jehož matka se ještě narodila v Čechách a mluvil pěkně česky. Dokonce i černoši, kteří v těch vesnicích pracovali, mluvili česky. A vykládali mně žert, že nějaký ten černoš jel autobusem a četl české noviny – „Katolika“. A druhý černoš se k němu přitočil a povídá: „Člověče, ty jsi také Čech?“ A on: „Ne, já jsem Moravan!“.

A dokonce, když si chtěli nechat poslat pšenici z Čech, z Moravy, aby byla pravá, zjistili, že má trošku odstín, že se už přizpůsobila.

A co já jsem si tu zachoval? Stále nějakou činnost. Když jsem byl 37 let v Nepomucenu, stále jsem byl ve styku s českými bohoslovci, kteří stále přicházeli. Pa jsem mluvil padesát let do českého rádia ve Vatikáně. Pak ty české knížky. A někdy se mě ptají: ještě nám rozumíte? Neodcizil jste se úplně? Dovedete nás ještě pochopit? Já říkám: no něco už člověk také nechápe, nějaká ta nová slova, která se tu vyskytla. Ale důležité je tu všimnout si, co vlastně my pro cizinu znamenáme. Poněvadž zvenku se to jeví. A zajímavé je – já jsem často mluvil s papežem Janem Pavlem II. o funkci Slovanů v dnešním světě. Když

se všechno mění, jakou funkci mají Slované? A mnoho jsme se shodli. Při jedné příležitosti se dokonce stalo, že italský ministr kultury, který je můj přítel, pozval ruského ministra kultury. A tehdy se mne ptali, co by tak ti Slované měli znamenat. A já jsem řekl: vzpomeňme si na dobu sv. Cyrila a Metoděje: oni, když přišli do Říma, dostali taková privilegia, jaká nikdo nikdy nedostal. A proč? V Římě si uvědomili, že Slované by mohli být mostem mezi Východem a Západem. Svět už byl bohužel tak rozdělený, že místo, aby byli mostem, sami se rozdělili na východní a západní. Ale dnes se situace opakuje: proto slovanská

spiritualita a slovanská duchovnost, které jsem se vždycky věnoval by mohla být nějakým mostem.

Jeden semestr jsem také učil v Africe v Kinshase nynějším Kongu a když jsem něco přednesl z té naší duchovnosti, říkali mi: to by bylo něco pro nás; ne ta francouzská.

A s bývalým předsedou Evropské komise Prodim jsme otvírali italsko -slovenskou hranici. On mluvil mimo jiné i o tom, že teď je třeba dýchat oběma stranami plic. A já k tomu dodal: „musíme mít jedno srdce!“ A to srdce je na Moravě. To je tak střed, typický střed. A protože jsem se vždycky věnoval srovnávacímu studiu na východě a na západě,

tak Pustiměř je koneckonců jakoby srdce Moravy. Takže já vám za to velice děkuji a jsem hrdý, že jste mne jako Nováka přijali a že sem mohu mezi vás. A protože mám jakési vzpomínky, dovolil jsem si tady pánům konšelům nechat svou knížku. Ale občan musí platit daně. A já jsem si povídal: Pustiměř je bohatá, jak já k tomu dojdou. Ale stala se jedna věc:

nynější papež – to ještě nebyl Svatý Otec – byl děkanem kardinálského sboru, chtěl mi

něco dát a povídal mi: já vám dám první vatikánské Euro, které bude natištěné. Protože když Vatikán začal razit Euro, to první bylo s Pannou Marií. No já jsem si povídal: když jsme srdcem, tak musím dát panu starostovi první Euro“.

„Vážený pane kardinále, vážená společnosti. Dovolte, abych připil na tyto dva sváteční dny pustiměřské, abychom připili na zdraví pana kardinála, na zdraví vás všech. Dovolte, abychom připili na krásné a šťastné příští dny. Po připitku bych žádal pana kardinála, aby požehnal našemu společenství.“

Ten zahájil společnou modlitbu Otče náš a pak pronesl slova požehnání: „Požehnej Pane Bože nás i tyto dary ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“. Nato všem popřál dobrou chuť.

Kardinál Špidlík je pověstný svým humorem. Už papež Janem Pavel II. mu za něj děkoval po exerciciích, které v roce 1995 dával Tomáš Špidlík ve Vatikáně

(zůstává mimochodem jediným Čechem, kterého si Petrův nástupce zvolil jako kazatele postních duchovních cvičení). Svatý Otec tehdy řekl: „... během těchto duchovních cvičení nechyběl ani úsměv. A to je dobré znamení!“ Nezapomenutelný papež na tyto chvíle vzpomíná i ve své poslední knize „Alzatevi, andiamo“, kde píše: „...exercicie pokaždé vedl jiný kazatel, některý vynikal po stránce řečnické, či co do obsahu a někdy dokonce smyslem pro humor. Tak tomu bylo například v případě českého jezuitu otce Tomáše Špidlíka. Během jeho konferencí jsme se mnoho nasmáli, a i to je užitečné. Dokázal duchaplným způsobem předkládat hluboké pravdy, a projevil v tom velký talent. Tato duchovní cvičení mi vyvstala v paměti, když jsem otci Špidlíkovi předával o poslední konzistoři kardinálský biret.“

Úsměv Jeho Eminence nescházel ani v Pustiměři.

Žertovná byla už jeho vzpomínka na předcházející návštěvu Pustiměře o níž se podělil při interview pro Českou televizi: „Zpovídal jsem a jedna stará paní se mě ptala, jestli bych jí mohl odsloužit mšu. Já říkám, no teď ne, až v Římě. A co vy tam v Římě děláte? A jakpak

se jmenujete? Já se jmenuju Špidlík. Ona otevřela dveře a povídá: Mařeno, pojd' sem, tady je ten Špidlík, co ho posloucháme!“

Humor kardinála Špidlíka je vsutku hřivnou, kterou ocenil i zvěčnělý papež Jan Pavel II.. A co říká o humoru sám pan kardinál? Otevřeme-li knihu Duše poutníka, kterou po svém jmenování čestným občanem věnoval pustiměřským konšelům, čteme: Pro mne je humor přirozenou ochranou proti herezi

a všem druhům fanatismu. Proč totalitní režimy nesnášejí humor? Protože berou jako absolutní něco, co je pouze relativní, částečné. Humor však to, co se zdá absolutní relativizuje, a proto se i prostřednictvím vtipů lidé brání. A naopak, humor prokazuje dobrou službu i v náboženských principech – ukazuje, že jejich ideologický výklad není poslední, že je třeba postoupit výš ke smyslu duchovnímu. Je ovšem rozdíl mezi dobrým a špatným humorem – špatný je destruktivní a to, o čem žertuje, vlastně ničí, zatímco dobrý humor povzbuzuje k hlubšímu pochopení. I v náboženství, ale vlastně všude, kde jde o vážné problémy, se musí umět rozlišovat mezi tím, co má absolutní hodnotu, a tím, co se za absolutní neprávem vydává. Kdo to neumí rozlišit, ocitá se v nebezpečí, že jeho vtipy jsou nepodařené, nemístné. Bohužel jsou (i mezi mými posluchači) lidé, pro které je nedotknutelný i jejich klobouk. S takovými je ovšem lepší nežertovat.

Dřív, než se spolustolovníci mohli pohroužit do těchto slov ve věnované knize, u nádherně prostřeného stolu – geniality to pana Grmely – kardinál Špidlík s úsměvem u kávy říká:

„Svatý Otec měl hrozně rád žerty. A já, když jsem k němu chodil jsem si vždycky připravil dva. A jednou jsem si dovolil tenhle: povídám – Svátý Otče, víte, co je to absolutní nic? „No to nevím.“ „To je jeden litr vodky pro čtyři Poláky, tři Rusy anebo pět Čechů s podmínkou, že tři nepijí.“

Ale jeden byl opravdový: Svátý Otče mi chtěl požehnat a já mu povídám: ale Svátý Otče já si nemohu kleknout.

A on povídá: já taky ne. Já na to: Svatý Otče, jak jsme šťastní, že začínáme chátrat od nohou a ne od hlavy. A on to potom vypravoval v římském semináři, takže jedna z mých vět se přece stala neomylnou.

Ale zazněly i vážné otázky:

O: *Já bych se chtěl zeptat, jaký máte názor na to, že teď vzniká takový střet mezi křesťanstvím a islámem?*

Š: „No podívejte se: o vánocích jsem byl v Damašku a navštívil jsem tři křesťanské patriarchy. Jeden je mým žákem. Pak mě přijali ve velké mešitě s velikou

slávou. Zpívali mi arabsky něco jako „mnogaja leta“. Musíme moc rozlišovat. Od svatého Františka až po Hitlera – to jsou všichni křesťané. A my zase zobecnujeme: všichni muslimové. Je potřeba najít ty, s kterými se dá mluvit, protože oni stejně jako my trpí laicizací. Tím, že se Korán stává jen politickým heslem a věřící tím trpí zrovna tak, jako křesťané trpí na Západě. Je třeba dnes umět najít s kým to vlastně mluvím. A pak pokud jde o ekumenizmus – já jsem zcela na straně Jana Pavla II. Protože když se stal papežem tak říkali: jej to je Polák, to bude konec ekumenizmu. Ale ukázal se opak. On nikdy neříkal: dělejme něco mezi. Já jsem to, co jsem, ale snažím se pochopit toho druhého. A ne my musíme smýšlet tak napůl. No co to je? To není nic. Napůl socialista, napůl kapitalista. To s těmi muslimy bylo čistou náhodou. Ale já jsem ve styku s východními církvemi a ptají se mě: jakou s nimi děláte kombinaci: jakou kombinaci? já se snažím najít, co je tam krásného a co máme společného. A to se musí dnes vyzdvihnout ve směsici všeho možného. My máme v Římě Centrum Aletti, kde se setkávají umělci a intelektuálové. Kolik je křesťanských intelektuálů – svět o nich neví a oni nevědí o sobě. Je potřeba, aby se ti dobří lidé také jednou sešli a aby o sobě věděli. A nakonec zjistíme, že je to ještě velká síla. A stejně tak i s muslimy – najít skutečně ty věřící. Ne takové, co říkají: já jsem muslim a podrobíme všechny ty ostatní. Já jsem byl velice překvapený tou mešitou. Byli tam také poutníci z Iráku a když viděli, že mám kříž a jsem od Svatého Otce všichni se chtěli se mnou fotografovat. No, kdo by to čekal, když čte noviny?“

O: *Při návštěvě Spojených států, jsem šel do kostela a mám tam sestřenici, která mi říká, že oni před přijímáním svátostí nemusí ke zpovědi.*

Š: „No zajímavé je, pravoslavní to přejali od katolíků. A ti katolíci to nedrží. V barokní době a všiml jsem si, že pravoslavný kněz v Římě, když jdou k přijímání, tak se ptá vždycky. A když je třeba, tak odloží kalich, vyzpovídá a pak podá přijímání. A abych se vyznal ze svých hříchů – já jsem byl jedním z prvních pozvaných katolíků, když byla ta

oslava prvního tisíciletí pokřesťanění Ruska ještě za Gorbačova, a tehdy byl v Kyjevě sjezd. Byla pravoslavná bohoslužba a posadili mě tam dopředu. A když bylo před přijímáním, tak diakon takovým ukrajinským barokním stylem začal křičet „Pod strachom Božim prichodite“. No a já jsem se ho ptal, jestli mohu jít k přijímání. On z toho byl tak trochu celý na nic, když mě viděl a pravil: „esli vy prigotovlen?“ No já podle svého „ja prigotovlen“. Pak mi metropolita podal svaté přijímání. To jsou všelijaké místní a jiné věci. Podívejte, moje knížky velice překládají pravoslavní. Rumuni mi dali na pravoslavné fakultě čestný doktorát. A moskevský patriarcha mně dal zlatou medaili. Když pak se mne někdo ptá: jak vás přijmou pravoslavní, když tam jedete? Já na to vždycky odpovídám: „nikdy nejdu navštěvovat pravoslavné ani katolíky, já jdu navštívit přátele a s těmi ostatními nemám co mluvit. Je potřeba najít osobní přátelství. Nač se hádat s někým, kdo o to nestojí? Vždyť to nemá smysl. A s přáteli se člověk dohodne, že mnohdy žasne jak.“

O: *Když vás pozoruji, jste člověk vyrovnaný, máte rád veselí, rád se zasmějete. Ale myslím, že i vás*

v životě potkalo mnohé, co nebylo vždy nejlepší. Co vám pomáhalo se s tím srovnat.

Š: „Já říkám, že, mně pomáhalo to, že vždycky jsem se dostal tam, kde jsem to nejméně čekal... Abych se vyzpovídal ze svých hříchů: mě udělal knězem Hitler. Studoval jsem na vysoké škole, přišla okupace, zrušily se vysoké školy. Sušilovy koleje přepadlo gestapo a chlapce odváželo do koncentráku. A mně, když mi prohlížel dopisy – a viděl jsem, že rozumí česky – viděl jeden velmi dojímavý dopis, který jsem měl od maminky. A je zajímavé, jakým stylem to na toho gestapáka zapůsobilo: řekl mi – „běž domů!“ Tak jsem šel domů. A do Itálie jsem se dostal zase takto: byl jsem v Holandsku a nemohl jsem se už vrátit. Holanďané tedy říkali: zůstanete u nás. Ale poněvadž jsem byl závislý na Římu, tak mne poslali do Říma. Tam však byl starý představený a někde dopis ztratil. Zapomněl na to. No a já tak přišel do Itálie. Ale zaplať Pán Bůh za to. I v té knížce se mne na to ptal a já vždycky říkám: pozoroval jsem rozdíl mezi otcem a matkou. Otec byl typem, o němž píše Tolstoj – pořád měl nějaké plány a nikdy to nevycházelo. Byl z toho nešťastný. Kdežto máma vždycky říkala: „jej, tak jsem se toho dne bála a zaplať Pán Bůh jsme ho zase přečkali“. K tomu pan starosta poznamenal – „to je 16. kapitola knihy, kterou jste dostali: „Vším jsem byl rád“.

„No podívejte se, jak jsem se dostal do styku se Svatým Otcem. Já jsem ho poprvé potkal, ještě nebyl papežem. Ale bylo polské milénium. Začalo se to trochu uvolňovat a poslal do Říma jednoho polského kněze, aby dělal doktorát. On na tu obhajobu jako krakovský

arcibiskup přijel. Jenže oni toho kněze tak trápili, že podotkl: no já vám tam po tolika letech někoho pošlu a vy ho tak týráte. No to od vás není pěkné. A rektor jej na usmířenou pozval na oběd. Tehdy jsem seděl vedle něho. Zrovna bylo to polské milénium a já mu povídám: „pane kardinále, víte, co je to polské milénium? To je period od „Měška pjervšego do měška pustego“. On se usmál a říká: „no vy jste taky“. Dali jsme se do řeči. Napadlo mě: Bože můj, když on takto mluví, vždyť by mohl být i papežem. Škoda že je to naprosto nemožné. Bylo to v červnu. V létě nato zemřel Pavel VI., potom Jan Pavel I. a na podzim už byl papežem. Ale to celkem nic nebylo. Když ovšem jel někam na Východ, chtěl být o těch věcech informovaný. Jenže řeknete papež – ale on má málo času, tak pozval na oběd. Ten oběd byl obyčejný, vařili ho polské sestry. Při něm jsme mluvili, a tak jsme se seznámili. Tak to vidíte. vykládám vám římské klepy.

V Římě je tolik národností, tak jak se poznají, kdo je kdo? Tak když jsou to Němci – jeden mluví a všichni ostatní poslouchají jako ve škole. Francouzi mluví vždycky dva a dva, mají velkou diskusi. Holanďané mluví jeden po druhém jak větrný mlýn. Italové všichni mluví a nikdo neposlouchá.

Angličané všichni poslouchají a nikdo nemluví. A Španělé všichni mluví, nikdo neposlouchá, ale všichni sousedi poslouchají.

A já jsem se ptal Rusů, jak to dělají a nevěděli co říct. No tak já vám to povím: když není vodka, tak jako Angličané; po vodce jako Italové.

A jak to dělají v Pustiměři? Starosta nato: je to různé, ale hraje tu roli pivo. Na Hané se říkávalo, podotkl pan kardinál: „No dež jož není co vepít, tak vepíte a pod'me dom!“

Vzácný host pak pokračoval: „řeči a nářečí se dají naučit, ale vážným problémem jsou ty různé mentality. Jak je těžké pochopit jeden druhého. Např. Čína – to je úplně jiné smýšlení. Na italském vyslanectví mi jedna paní ukázala článek Němce, který pracoval v Čechách a napsal o rozdílu mezi Čechy a Němci. Říká: já, když jsem přijel, tak aby se mnou neměli potíže, tak jsem napsal – potřebuji tolik a tolik peněz, musím mít to a to, aby pak nebyli překvapeni. A pokud zbude jim vrátím. Když pozveme Čecha, ten řekne: ale copak já se uskromním, na tom nezáleží ... Ale pak: cožpak mě takto nechají, snad si mne všimnou! A výsledek je, že Češi považují Němce za grobiána a Němci zase mají Čecha za švindlera. A je to rozdíl mentality. Poněvadž pro Čecha říct: já chci, já musím mít to a to se zdá být hrubým. Ale to je maličkost. jen si představte ty národy. Jednou jsem v Kalifornii pozoroval Filipínce u benzinové pumpy. Uměl pořádně jenom číslovky „twenty five,

twenty four...“. Ale teď si představte jeho život: s kým on má mluvit? Ti lidé jsou příšerně osamocení. A když přijde do kostela ničemu nerozumí, a tak se jich zmocňují divné sekty s kytarama – to je jediné, čemu ještě rozumí. Je to skutečně velký problém jak se do nich vžít.

Na jednom ekumenickém zasedání v Německu byla latinská liturgie, potom ruská, a nakonec evangelická německá. A tak jsme udělali vtip: co řekne Němec, když je na slovanské liturgii? Stojí v pozoru a pak se nervózně ptá – „kdy skončí, kdy už skončí?“. A co říká Rus, když je na evangelické liturgii? „Kdy už začnou?“

Na jedné římské koleji byl rektor, který říkal: se všema jsem se vždy nějak dohodl, ale u Číňanů jsem se vždycky spletl. Ten jejich líbezný úsměv, to člověk neuhádne, co se za tím skrývá. To jsem věděl, že když se příliš usmívá, tak jej něco smutného potkalo a úsměvem to musí zakrývat. Ale jinak jsem se nikdy nedověděl nic.“

Odpoledne ve 14h přijel kardinál Špidlík ke škole, kde byl uvítán ředitelem Mgr.

Crhonkem a zástupkyní žáků, slečnou Pavlou Spisarovou.

Oficiální uvítací ceremoniál pak proběhl

v prostorách školní jídelny. Úvodního slova se ujal ředitel školy:

Vaše Eminence, pane kardinále, vážení hosté,

je mi ctí, že právě na tomto místě mohu

*přivítat **osobnost**, která celý svůj život spojila s pedagogickou činností; **člověka**, který svým dílem – jež si získalo ohlas na všech kontinentech - přivádí k setkání kultury věků a dopřává v úžase objevit jejich vzájemné bohatství; **muže víry**, který svou moudrostí přivádí k naději.*

Vaše Eminence, jen stěží lze několika slovy obsáhnout poselství, v němž každé slovo dýchá životem a svěžestí pramenů. Vtiskl jste je konečně do svého kardinálského erbu, na němž čteme motto „Ex toto corde“ – z celého srdce. Vždyť Slovanům – jak citujete v jedné ze svých knih – „velké poznání je dílem veliké lásky“.

Pane kardinále, dejte nám, prosím, sestoupit k pramenům tohoto poznání a požehnejte této škole i všem, kdo jsou povoláni poznání předávat, aby je vždy inspirovala láska k pravdě.

Vaše požehnání ať provází i ty, kdo školu navštěvují a budou navštěvovat, aby se jim stala cestou k životní moudrosti. Tak ať vaše jméno a vaše dílo zůstane spjata s tímto místem a stane se výzvou i poselstvím.

Nato kardinál Špidlík pronesl modlitbu:

Všemohoucí
Bože, prameni
moudrosti,
prosíme, naplň
svým požehnáním
tuto novou školu
a všechny, kdo
zde budou učit i
studovat.
Dej, ať se zde
rozvíjejí lidské
schopnosti,
podporuje
vědecký pokrok a
šíří vzdělání a
kultura.
Dej, ať studenti i
učitelé zde žijí
podle zásad
evangelia,

vytrvale hledají pravdu a poznávají tebe, jediného původce pravdy.
Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

požehnal školu, přítomné i budovu pokropil svěcenou vodou a promluvil ke shromážděné „hrstce“ pedagogů:

„Říká se, že se neučíme škole, ale životu. Ale já jsem od šesti let pořád ve školách, kdy ten můj život začne to já nevím. Ale jedna věc je zajímavá: slovo škola je z řeckého „schola“ a znamená „prázdniny, odpočínutí“. Jak se došlo k názvu „škola - odpočínutí“? Platón – jak víte –

rozlišoval dvojí práci: je práce rukou při které člověk dře – to jsou ty služební práce, zatímco učení lidé – filozofové, ti žádnou služebnou práci nekonají, dělají scholé, mají volný čas a mohou přemýšlet a věnovat se práci duševní. A říká dále: filozof, ten patří do školy, tam se může věnovat duchovním věcem. Něco trochu podobného je ten židovský

způsob soboty: když šest dní pracuješ, na školu máš sobotu, aby ses mohl věnovat něčemu duševnímu, duchovnímu. Křesťané přejali sobotu a předělali ji na neděli, a dnes se bojuje za to, aby tak neděle byla něčím „nedělním“, něčím svátečním, aby se člověk trochu vrátil k sobě. Totiž aby se z té dřiny, z té mašiny, dostal k něčemu pořádnému. To platí pro dospělé. Křesťané nemohli přijmout zásadu, že se nesmí pracovat rukama, že to je pouze pro otroky.

Něco jiného je pro děti. Děti si hrají. Ale hra je pro dítě něčím vážným, důležitým pro jeho vývoj. Pedagogové říkají, že je velmi důležité, aby dítě přešlo od hry k nějaké práci velmi vážné. A ptávají se: jak k tomu dochází? Znamý zakladatel skautingu říká: když se v něm probudí odpovědnost. Dítě potřebuje nést za něco odpovědnost. Vzpomněl jsem si

na to, když jsem jednou navštívil učitele v severní Itálii. Stavěl si dům. Jenže z učitelského platu – a to je po celém světě – se mnoho nepokročí. Jeho žena se proto rozhodla, že bude dělat ošetřovatelku v nemocnici, aby to dali dohromady. Měli osmiletého a dvanáctiletého chlapce. Těm dvěma proto řekli: podívejte se, my musíme ten dům dostavět. Maminka bude pracovat. Ale teď záleží na

vás, aby maminka nemusela potom tu práci doma dělat. Musíme si to vzít na starost vy. No já jsem se nasmál, když mě ten malý prováděl a praví: tady to ještě musíme vyličit, to ještě musíme udělat, jak kdyby byl pánem ... a nedovolili matce, aby na něco sáhla. Jste unavená, musíte si odpočinout. Jak to bylo krásné. Probudila se v nich odpovědnost. Přešlo to z hry do práce. A víte, že Baden Powel říkal, že ve městě ty děti nemají možnost žádné odpovědnosti: proto je tahal ven do přírody, aby postavili stan a ten kluk si uvědomil, že když ho postaví špatně, spadne mu na hlavu, atd.

Teď jde o to, aby se i on vyvíjel. Přijde do školy. Tam už není od toho, aby se naučil pracovat, ale aby sám rostl. A to se vždycky říkalo, že k tomu dochází věděním, aby něco věděl. To pak pokročilo velice. oproti tomu, co věděli žáci dříve a co vědí dnes; a došlo to až nevím kam, když kluci najdou na internetu všechno možné. Ale začala tu – pokud vím – velká krize. Vědí, ale nemá to pro ně žádnou cenu. Navíc nemají rádi žádný řád. Vzpírají se veškerému pořádku. Už v roce 1930 byl v Mnichově velký pedagogický kongres a tam položili otázku: naše děti se naučí tolika věcem a nemá to pro ně hodnotu. Jak to udělat, aby to, co se učí, bylo pro ně i čímsi životním? A tenkrát v Mnichově většinou říkali, že vědění se nesmí předávat, ale že se to musí nějak odkrývat. Tak vznikly pracovní školy, zkumavky, aby děti samy nacházely, objevovaly atd. No dobře, to je pracovní oblast. Ale v té době také začal ruský myslitel Solovjev propagovat: to je dáno také tím, že všechno je encyklopedicky rozbité a schází vzájemná souvislost. Jak to dostat dohromady? To patří do přírodopisu, to patří tam, to tam .... ale to je mně všechno fuk, řekne kluk, ať to patří, kam to patří. A jeho napadlo: je to velikánským nedostatkem estetické, umělecké výchovy. Věda totiž vidí jedno vedle druhého, zatímco umění vidí jedno v druhém. Říká: proč je uhel

škaredý a diamant krásný, když jsou oba chemicky stejní? Ale když se dívám na uhel, vidím jenom uhel a ten je škaredý. V démantu však vidím paprsky slunce. Proto je třeba daleko víc umělecké výchovy – vidět jedno v druhém. Např. i literatura: nejenom aby věděl, že se narodil, napsal a dál nic. Já jsem si toho všiml, když umřel filmový umělec Tarkovský. Na římském Cinecitta jej chtěli připomenout, sjeli se tam filmoví kritici z celého světa a říkali: on užívá elementu vody, atd. – ale co to znamená? Pozvali mě proto, abych jim ty filmy vyložil. Nerozuměli jim, protože jsou to filmy duchovní.

V Petrohradu jsem v Obščenarodnom Muzeji představoval výstavu jednoho umělce. Mluvil jsem k asi třem stovkám přítomných intelektuálů a říkal jsem: dnes je svět plný obrazů a lidé jim nerozumějí, neumí obrazy číst. nedokáží je duchovně vyložit.

Ale teď se – pokud já vím – a vy to jistě znáte mnohem víc – se v pedagogii razí tzv. axiologie, tedy filozofie hodnot. Jak to udělat, aby něco bylo hodnotou. Většinou se to shoduje v tom, že se něco hodnotného stává osobním vztahem. Květinčky jsou pěkné. Tak se na ně podívám a jdu pryč. Ale když dostane děvče květinčku od mládence, tak si ji dá do modlitební knížky a nesmí se na ni sahat. To, že ji dostala od druhého, osobní vztah jí dal hodnotu. A to je dnes v pedagogii velice důležité. Aby učitelé měli osobní vztah. Vždyť znáte Boženu Němcovou, Pan učitel, - tenkrát skutečně byl ještě pan učitel druhý otec. Pan učitel – to bylo svatosvaté. Jeden římský lékař mi říkal: já vozím dítě čtyři kilometry daleko do školy. Copak nemáte bližší školu? Mám, ale tam je těch učitelů moc a dítě se s žádným nespřátelilo. Nemá k němu žádný osobní vztah. Osobní vztah dává velkou hodnotu.

A mám-li vzpomenout svého koníčka, tak já jsem se vždycky zabýval slovanskou duchovností: říkám – právě to přišlo ze slovanské duchovnosti. Tam osobní vztah znamená víc než čistě abstraktní věc. Víte, že když u nás začalo obrození – to byl Erben a Šafařík, tak přišel do Prahy zakladatel slavofilů, Chomjakov. Jeho historie je tato: pocházel z typické ruské venkovské šlechty. Táta chodil na lov, pil vodku a o nic se nestaral. To bylo jeho hlavní zaměstnání. Vesnický pop uměl jenom zpívat, a to bylo všecko. Po napoleonských válkách byla bída a car Mikuláš – to bylo lepší vydání Brežněva. Taková velice smutná situace. Ale byla tam máma a ta to vždycky dala nějakým způsobem do pořádku. Říká: táta prohrával peníze v kartách a máma postavila dokonce kostel. Když potom odešel na Západ a studoval Hegela a další, říkával: kampak my se hrabeme proti německé filozofii a umění, či proti anglické spořádanosti: tam je svoboda a pořádek pohromadě. To u nás nikdy nebylo: buď je tam pořádek a není tam svoboda nebo tam je svoboda a není tam pořádek. Angličané to však jaksi dokáží smířit. Co my proti nim můžeme vystavit? A říká: to je zajímavé, že i přes tu velikou vyspělost, ten Západ je hrozně rozdělený. Dokonce i křesťanské náboženství se rozdělovalo na tolik různých vyznání. A proč? Protože to vždycky chtějí vyřešit nějakou ideou a zákonem. Kdežto u nás doma to byla matka. Osoba totiž dokáže spojit věci, které jsou jinak nespojitelné.

Já, když o tom mluvím v Itálii, oni nad tím žasnou. A víte, koho jim cituji? Pocházel odtud zblízka: Wolker. Na břehu ostrova Krku, na břehu z kamení moře jsem hledal celých šest smutných dní a moře jsem nenašel... Jako mládenec četl básně o moři. Ale na Moravě moře nemáme a ty louže moři neodpovídaly, tak pořád toužil až se nakonec dostal na ostrov Krk a viděl moře. To ale neodpovídalo tomu, co měl v hlavě, jako ideál nikdy neodpovídá skutečnosti, která se vidí. Tak byl z toho nešťastný. Říká: viděl jsem ptáka jen, co zvlněnou perutí odlétal celý den ... Teprv dne sedmého, kdy nad městem zvon zněl, já opilec z vlastních svých očí jsem se vypotácel... A kde našel moře? V očích námořníků.

Člověk, který to žije dokáže všechno spojit. A proto pedagogie musí dnes být podle mě velice osobní. No v Pustiměři jsou možná chlapi ještě pokojní, ale ve světě, když může dělat něco no global, něco proti pořádku, tak je celý šťastný.

Když jsem byl v českém semináři v Římě, tak tam poslali jednoho amerického studenta. A ten přicházel na všechno o pět minut později. Vždycky přišel pozdě. Když jsem mu to vytýkal, tak oponoval: „já jsem Američan, svobodný člověk a já se vám nebudu modlit jen proto, že jste na to zazvonili. To já nedokážu. Já nejsem na to, aby mě někdo zazvonil a já se modlil“. Co jsem mu měl odpovědět. Tak říkám: já taky ne. Na zazvonění se nechci modlit. Ale podívej se: přišel jsi sem sám? Jo. Chceš s těmi ostatními vyjít? Samozřejmě! A chcete se dokonce spolu pomodlit? To ano. No a abyste se sešli, může se na to zazvonit? ... Najednou pochopil, že pořádek je vlastně vyjádřením něčeho, co sami chceme. Dokud to nepochopí, tak pořádek bude vzdorovat. Dnešní svět potřebuje osobní poměr. Spojené národy chtějí všechno spojit jednotným lidským zákonem. To je krásné a musíme to podporovat. Ale zákony samy o sobě nic nevyřeší. Musí být někdo, kdo je svobodně přijímá. Říkávám: v italských soudních síních je napsáno – „zákon je rovný pro všechny“. A nad tím visí kříž, tzn. někdo, kdo byl podle zákona církevního a světského nespravedlivě odsouzen k smrti. Sám zákon to nevyřeší, ale pomůže mi.

Víte dnes, když jsem tolik světa pojezdil a v Římě jsou z celého světa, mohu porovnávat. Ty naše školy mají dobrou tradici. Když se to srovná s některými jinými – ten vývoj, tedy kolik toho doopravdy vědí, atd. Ty americké university, já bych řekl vyšší obecná škola, zvlášť když je dobrý sportovec a vyhrává, tak takovému dávají všechny známky, aby ho neztratili.

Např. co já jsem dostal, tu průpravu filologickou a latinu, to neměli a nemají všichni. Proto si musíme hledět tu tradici školní udržet, aby byla dobrá.

Jedna paní v Římě si mně stěžovala: vy nevíte kolik dneska stojí dítě. On už když je malý musí, to. Sotva začne, už musí mít počítač. Bez toho, ... všichni mají! Pak jsou ve škole na výlet. To my, když jsme šli na výlet, tak s kouskem chleba, kdežto oni musejí mít v restauraci oběd. Když už je větší, musí mít auto, protože.. „No právě proto, že děti tolik stojí a školy tolik stojí a je v tom budoucnost národa... Učitelství je v národě velice vážná věc. Velice vážná věc. Aby byli dobří učitelé a školy měly dobrou tradici. Tak vám přeji, abyste tuto tradici drželi.

Pak nadešel čas diskuse, kdy mohli přítomní položit Jeho Eminenci své dotazy. Předkládám je tak, jak zazněly:

O: Pane kardinále, každý z nás ví, že znáte hodně jazyků. Učil jste se jim více méně sám, anebo ve škole?

Š: „Tak ve škole jsme se učili latinu. Tu jsem měl strašně rád, všechny ty consecutio temporum atd. Němčinu jsem se učil osm let, ale když jsem přišel mezi Němce nedomluvil jsem se (pozn.: mimochodem jeho němčina je nyní tak brilantní, že rodilí Němci jen typují, z které části Německa asi pochází). No a jak jsem se učil jazyky? Tak jak se učí dítě: napsal jsem si na malý lísteček nějakou říkanku, tedy hromadu slovíček pohromadě. A vždycky jsem si vybíral slovíčka a např. v tramvaji jsem si je stále opakoval a moje

zkušenost je, že když jsem takových 300 lístků měl, už jsem mluvil. Někdy se učí gramatika, slovíčka. Ale nedáte to dohromady, Kdežto, když se to učí v celistvosti. A potom musí člověk dávat pozor, aby se neučil slovíčka zbytečná. Abych věděl, co je vrabec, to ještě jo, ale všechny druhy ptáků, to už se potom řekne pták.

Ale já jsem je potřeboval: ty staré jazyky a jiné kvůli studiu a k tomu musí člověk znát ty moderní jazyky, aby mohl číst literaturu. Ale mohu říct, když se pohybuji ve světě, ty běžné světové jazyky jsem znal. Francouzsky to jsem musel psát, protože kdyby mé knihy vycházely česky – kdo by to četl? Anglicky to už mi dne stačí OK. Německy.. No pak jsem byl v Holandsku či v Itálii. No ono to jde jedno po druhém. Musí se na to jít s určitou láskou. Že se domluví, že přečtu, že to, atd. Potíž je, když jsou ty jazyky moc blízké. Já jsem byl čtyři roky v Holandsku. Mluvil jsem pak holandsky velmi dobře. Ale je to uprostřed mezi němčinou a angličtinou. Tak to uprostřed, to se člověk zmýlí. Pokud jde o slovanské jazyky, tak rusky mluvím běžně. Ale když jsem začínal ty ostatní, tak se to plete. Povím vám s jazyky: když jsem přišel do Holandska, přišel jsem do koleje a neznal jsem jazyk. Rektor mi povídá: už chodte do školy, abyste si zvykl na ten zvuk. No tak jsem přišel do školy a byla hebrejšтина. On četl a překládal a já nevěděl, kdy čte a kdy už překládá. A aby mě potěšil tak mi řekl latinsky, že jsme čtvrtý řádek od vrchu. Já se lekl a začal si ukazovat prstem zleva doprava. jenže hebrejšтина se čte opačně. Tak nade mnou mávl rukou. No ale všechno nějak jde.“

O: Ve své poslední knize, v 16. kapitole, která má název Vším jsem byl rád, uvádíte „Bůh mi nedal peníze, ale Bůh mi dal hodně přátel. Nezdá se vám, že v současném exponovaném světě ten pojem „přátelé, přátelství“ trochu ztrácí na hodnotě?

Š: „To je vážná otázka. Lidé chápou přátelství něco jako pohodlí. Ale já říkám: přátelství je věrnost. Dali jste mi prsten a to znamená, že musím být věrným Pustiměři! Přátelství znamená skutečně věrnost, někoho, na koho se mohu spolehnout. Jeden ruský moderní myslitel. který ještě pořád není v Rusku rehabilitován – Florenskij, říká: člověk je velikánské tajemství. Jak poznám člověka? Z pohledu ne. Jedině když jsem přítelem a on se mi svěruje. Protože on se mi odhalí. Jinak ne. Přátelství se musí vyvíjet a lidé, jak vy správně říkáte ztrácejí pojem, ale z druhé strany, když zjistí, že je to možné, tak jsou nadšení. Jsou úplně překvapeni, že něco takového vůbec existuje.

Podívejte se: já často jezdím na Východ. Často slyším otázku: když jedete do Rumunska, jak vás přijmou pravoslavní? jak vás přijímají v Rusku? Vždy odpovídám: nejdu navštěvovat pravoslavné; jdu na návštěvu k přátelům. A s ostatními nemám proč na prázdno diskutovat. Jen pohleďte, co se stalo v Římě, když umřel papež Jan Pavel II., kolik mladých lidí tam celé noci stálo jen aby se k němu dostali. To ještě nikdy nikdo neviděl. Jak to vysvětlíte? Já to vykládám takhle: to je znamení doby – lidé už nechtějí ideologie, systémy, ale někoho, na koho se můžeme spolehnout. A také proč se tolik manželství rozpadá? Měli představy: to bude tak, to bude onak. Ono pak to tak není... Ale právě manželství spočívá na důvěře: na mě se můžeš spolehnout, ať se stane cokoliv. Ať se stane cokoliv, já budu s tebou. O manželství mluvím často. Kdy začíná? Solovjev říká: v pubertě začínají první mladistvé zamilovanosti: najednou se zabácl. Předtím: „běž děvčisko, běž pryč!“ a holka „co ty kluku máš s nama společného?“, atd. Ale najednou objeví, že existuje druhá osoba. A jakmile to objeví: „Jej, Mařenka to je nejhezčí děvče v celé Pustiměři“. „Proboha kluku, kdes nechal oči?“ A Mařenka říká: „Ten Jeník je nejchytřejší chlapec!“ „Ale vždyť propadl z matematiky!“ - „To je vina učitelů!“ Když objeví druhou osobu, objeví, že osoba je něco velice krásného. „A když s mě odbyl, tak já se zastřelím!“ „Já chci být s tebou na celou věčnost.“ Sama přirozenost kamsi vede. Ale když se všechno pobourá, pak jsou z toho jen zříceniny. Nejdříve je proto třeba objevit přátelství. To je úžasná věc. Když vím, že tam mám přítele, jen tam zazvoním... Jak to tam bude, co to tam bude.. no vždyť tam mám toho a toho. Kdežto když tam mám agenturu, která to vyřídí, a ono to pak nejede, atd.

Ty moje knížky překládají i do východních jazyků, překladů je asi 150, přičemž deset je jich arabsky – vždy to udělal nějaký přítel.

No já jsem teď pustiměřský občan, tak musím přátele respektovat jinak mě vyobcují.

O: Eminence, vítám vás. Pišete, že ‚život není čas, život je setkání‘. A já bych se chtěla zeptat: já beru život jako dar, který nám Pán Bůh na tomto světě dal pro dobro druhého. Jakou máme odpovědnost?“

Š: „Ta otázka je celkem velmi dobrá. Křesťané říkají: musíte žít podle evangelia. Měl Adam v ráji evangelium? Neměl. A proč. Bůh k němu mluvil skrze čisté svědomí a skrze přírodu. Co se stalo, že člověk (jak my říkáme – hřích je zapomenutí, izolace) se dívá na přírodu jen jako na přírodu. Kdežto křesťan objeví, že je to slovo Boží, protože příroda byla slovem Božím stvořená. Jakmile člověk toto

slovo objeví, pak příroda je jako evangelium. Nemůže se zahodit přírodopis a žít podle evangelia, ale evangelium mi má pomoci, abych se správně díval na přírodopis. Vždycky, když o tom mluvím, tak vzpomínám na matku: jako kluk, abych si vydělal peníze, dával jsem kondice těm, co dělali reparát. A jednou šlo o syna jednoho bohatého obchodníka, který mi slíbil hromadu peněz, když kluk projde. Tak jsem si s ním dal práci a on prošel.

Pak mi dal nějakou padesátikorunu a říkal si: to pro kluka stačí! No já jsem přišel rozčilený domů, nadával jsem, jak se nadávat dalo. Matka to chvíli poslouchala a pak povídala: „No, není to hezké, když tak zacházejí s chlapcem! Ale podívej se, já ti řeknu: když se ti něco takového stane, na chvíli se zamysli a řekni si: co pak mi chtěl Pán Bůh říct tím, že se to přihodilo?“ Najednou se to stalo slovem. Víte dobře, že dítě mluví s květinou, s psíčkem, atd. Později už se nemluví s kyticí, ani s psíčkem, ale s lidmi, a když je člověk starý říká i ti lidé blafají. Zůstává osamocený. Jsme znovu u toho nešťastného encyklopedizmu, jak o něm mluvil Solovjev – jedno vedle druhého, nikdy ne jedno s druhým. No ráno musím študovat, pak musím umývat nádobí, pak musím to, ale to s tím nemá nic společného, no a večer abych se pomodlil, ale to zase nemá nic společného s učením, atd. To je nemožně rozsekaný život. Je třeba jej sjednotit. A k tomu může škola velice pomáhat. Dobří učitelé! Abych se přiznal: já jsem šel studovat na univerzitu literaturu. Proč? Poněvadž jsme měli profesorku, která to tak krásně podávala. Rozhodl jsem se kvůli osobě.“

O: Eminence, já bych se ještě vrátila k vaší tvorbě. Zaujala mě vaše kniha pro děti Bajky o moudré sově. Chtěla bych vás poprosit, jestli byste nesdělil jak a proč ta kniha vznikala, kde jste čerpal náměty pro ty moudré příběhy a také jestli byste zhodnotil vztah – kardinál Špidlík a děti.

Š: „No tož podívejte se. Moje stará láska byla literatura. Už jako student jsem psal básně a všechno možné. Pak mě od toho zahnali na všelijaké učené věci. A tak se to ve mně někdy o prázdninách probudí. A tak jsem napsal tu první knížku Ulipispirus o jedné prázdnině v Tyrolsku. Z jedné prázdniny v Jugoslávii pak

vyšla ta Sova. Ale podívejte se: obraz není jenom obraz. Obraz je symbol. A symbolem se dá mnoho krásného povědět co se nedá říct obyčejnými slovy. Proto staré národy mluvily v symbolech. Ty staré mytologie jsou někdy velmi hluboké. Ale nesmí se brát doslova. Kdyby to někdo bral doslova, je to nesmysl. Ale samy o sobě jsou velmi hluboké. A protože pravda – zvláště pravda náboženská – se nikdy nedá slovy přesně vyjádřit, vyjadřuje se symbolem. Teď jsme vydali knížku s jedním umělcem a má název: Krása jako prostředek evangelizace. Všecka náboženství byla vždycky spojena s uměním. Když bychom to chtěli přesně říct – no každé vyjádření je přibližné. Říkávám: je to jako když někdo prohlíží ve Vatikánu Michelangelovu Pietu a řekne: to znamená lásku matky k synovi a žal nad jeho smrtí... pojďme dál. To je nesmysl. Celý ten obraz má hluboký

význam. A proto říká, že je třeba vychovávat k umění. Co ti to říká? jednou jsem dal kurs na Gregoriánské univerzitě v Římě o duchovním životě, jak jej představuje malířství. Ne jak se o něm píše, ale jak je vymalován v obrazech. No tak pište bajky. Já už se musím v mém věku připravit na smrt.“

O: Eminence, ve svém úvodním slovu jste mi už na mou otázku odpověděl. Ale přesto bych se chtěl zeptat: zažívám asi osmou či devátou školskou reformu, paní Buzková, naše ministryně školství mi tuto otázku neodpověděla. tedy asi takto: co by měla dát mladým lidem současná škola? A se zaváděním technických prostředků do škol – váš názor na úlohu osobnosti pedagoga ve výchovně vzdělávacím systému.

Š: „Především naučit podstatné věci, to je všem jasné. Ale já myslím, že se musí hodně učit rozlišovat důležité od méně důležitého. To v dnešní internetové společnosti nerozeznávají. To jsem kladl na srdce i studentům teologie: to je tlustá knížka, řekni mi v hlavních bodech oč tam jde. Zajímavé je, že všechno poví, ale to hlavní neřekne. To je myslím jedna z velmi důležitých věcí, aby si uvědomil, co je tu hlavní. Za druhé pak, aby věděl, co to může znamenat pro život. Samozřejmě se to nedá říct abstraktně, to je třeba s ním mluvit. Čím bys chtěl být? Co bys chtěl dělat? To se ti bude hodit k tomu, to použiješ tam, atd. Je to víc umění než nějaký předpis. Někdo to umí, jiný ne. Podívejte se, byli v duchovním životě takoví zázrační duchovní otcové, o kterých se říkalo: čte toho druhého jak v otevřené knize. Zajímavé je, že to nikdy nepovažovali za zázrak. Říkali: když máš člověka rád, opravdu rád, tak to vždycky uhádneš. Však víte, že matka vždycky pozná hned, když se dítěti něco přihodilo. Táta to nepozná, ale máme to pozná hned.

Jednou jsem byl v severní Itálii, v Tyrolsku, a jako Říman jsem si chtěl po obědě dát siestu. Hledal jsem proto mezi knížkami pana faráře nějaký uspávací prostředek. Vytáhl jsem tam jednu knížku – byly to vzpomínky nějakého kanadského policajta, který sloužil u Indiánů u severního pólu. Povídám si: to mě uspí za deset minut. Ale bylo to tak zajímavé, že jsem vůbec neusnul. Ti Indiáni tam mají pověst strašně hrubých lidí. Je tam zima, on vždycky zakřičí, atd. A hlavně když se ožení, tak na ženu nikdy nemluví. Všecky feministky by si měly stěžovat u Spojených národů, že něco takového může ještě v dnešním civilizovaném světě existovat. Ale on říká: to je úplný omyl! Ti dva se musejí mít tak rádi, že si naprosto rozumějí beze slov. A dodává: mohu to stvrdit, že si vždycky rozumějí. Právě dnešní svět tou stálou organizací ztrácí – jak tady pan starosta říkal – ten osobní poměr. To se úplně ztrácí. A dokonce říká: já musím být nestranný! Jeden z těch ruských myslitelů říká: o lásce mnozí říkají – jako Da Vinci, když jsi něco poznal krásného, začneš to milovat; on dodává, já říkám opak: když něco začneš milovat, začne se z toho rodit veliké poznání. Já např. nám, katolíkům říkám, že jsme trochu zfalšovali Věřím v Boha. Jak? Čárkou! Proč? Říkáme totiž: Věřím v jednoho Boha, (čárka) pak přijde Otce, Syna a Ducha svatého. Když skládali to Věřím v Boha v VI. století, tak nebyli ateisti a nebylo třeba dělat článek Věřím v jednoho Boha. Ale co pohané nevěří je, že Bůh je Otec. Proto ta čárka patří až za to Otce – Věřím v jednoho Boha Otce, který je všemohoucí ... V byzantském obřadu, než se toto vyznání víry zpívá, tak diakon říká: milujme se navzájem, abychom mohli vyznat... Protože když někdo neví, co to je milovat se, tak kým je mu Bůh Otec? Ničím. I tam je osobní poměr velice důležitý. Dnes je ekumenizmus. Když Jan Pavel II. začínal pontifikát mnozí říkali: on je Polák, to je konec ekumenizmu. Pak se ukázalo, že je jedním z nejekumeničtějších papežů. Sám říkal: nedělat žádné směsice: já jsem to, co jsem, ale snažím se pochopit toho druhého. Pak, když

se snažíme vzájemně pochopit zjistíme, že těch společných věcí je velmi mnoho. I s lidmi, kde by to člověk nejméně čekal. Napsal jsem knihu o srdci ve slovanské spiritualitě (La doctrine spirituelle de Théophane le Reclus. *Le Coeur et l'Esprit*, Pont. Ist. Orient. 1965). Když vyšla poprvé, mnozí se nad tím kroutili, že je to slovanský sentimentalismus. Musí se přece jednat podle rozumu, atd. Nakonec se mi podařilo mnohé přesvědčit a dnes už vyšla také v italském překladu dokonce ve Vatikánu. Srdce neznamena sentimentalismus, ale osobní vztah.

Poslední otázka: *Ten komunizmus vyprázdnil kostely... teď ty děti 40 let žily bez náboženství, to jedna generace nespraví...*

Š: „No podívejte se: když přijdete do Říma, zdi přechmárané vším možným – proboha svatého copak jsou ti kluci tak nezdární? Představte si, chudáci děti! On pracuje, máma pracuje, nikdo s ním dohromady nemluví. A když přijde máma večer dom, ona musí dělat, on se dívá na televizi a nech mě na pokoji. On vlastně nikdy s nikým nemluví. Sourozence nemá a na ulic nemůže. Mně je jich líto. Skutečně je mi jich líto. Nejdříve potřebují navázat s někým styk. Proto i v náboženství vznikají různé skupinky. Poněvadž v tom obecném fóru nemohu s nikým mluvit. proto se vždycky nějaká taková skupinka sejde: přece jenom se našli, kde spolu můžeme mluvit.

Abych se přiznal s jednou věcí: po válce jsem byl na Velehradě a otevřelo se gymnázium. A já jsem byl prefekt u kluků. To byli sekundáni. Bylo ještě poměrně málo jídla, proto kluci občas dostávali balíky z domu. No a to víte: kluk to schovával až se to zkazilo, tak jsem řekl: najež se kolik můžeš a ostatní musíš dát druhým. Pak když druzí dostanou, dají tobě. A fungovalo to bezvadně: „víš, já jsem ti taky dal...“. Můj kolega, který byl v Praze říkal: já to nemůžu prosadit, protože jim doma říkají – „to je tvoje! to nesmíš nikomu dát!“ Říkají: vidíte, Čecháčci jsou sobci! No to s tím nemá

nic společného. Ale byli to děti z Prahy, z města, které nebyli zvyklé žít s ostatními, nebyly zvyklé se dělit, atd. Ty děti ve městě jdou někdy skutečně chudáci. Když kluk celý Boží den kouká na tu televizi – vždyť je to na zhroupení! Skutečně.“

Čas se naplnil. Ředitel školy poděkoval Jeho Eminenci jménem přítomných pedagogů i hostů za „krásná a moudrá slova, která v mnohých zanechají dojem, na který

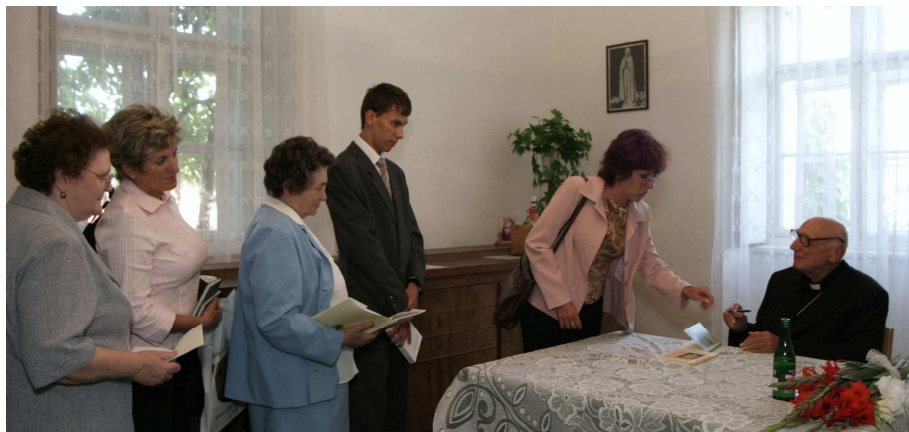
se bude dlouho vzpomínat“. Popřál panu kardinálovi „pevného zdraví a svěžího ducha, jakého si uchoval doposud“. Nato Jeho Eminence s úsměvem dodává: „Já děkuji vám, že jsem po obdržení čestného občanství mohl poprvé do školy a že jsem nepropadl“.

Následovalo věnování do kroniky školy, bohatý raut z říše snů, připravený panem Grmelou a čilá diskuze nad knihami Jeho Eminence, které byly k dispozici v prezentaci dvou vydavatelství: Refugium a Karmelitánského nakladatelství.

Ani při odchodu ze školy nezapomíná Jeho Eminence na humor. Zatímco se v doprovodu pana ředitele ubíral ke dveřím vzpomněl na svou návštěvu v Hradci Králové: *„když jsem navštívil biskupa Duku, provázel mě až přede dveře, a tak se ho ptám: vy se chcete doopravdy přesvědčit, že jsem už venku?“*.

Posléze se kardinál Špidlík odebral do své přechodné rezidence – na pustiměřskou faru, kde si odpočinul.

První den čestného občana Pustiměře – sobota, 6. srpna 2005 – pokračoval odpoledne na fáře autogramiádou knih, které byly k dispozici

s výjimečnými slevami u přítomných prodejců nakladatelství, jež vydávají české překlady děl Tomáše Špidlíka, a vrcholil při západu slunce žehnáním varhan farního chrámu sv. Benedikta a následným varhanním koncertem k poctě Jeho Eminence. Chrám byl zaplněn do posledního místa, zdejšími i těmi, kdo na tuto jedinečnou událost připutovali i z míst vzdálených. Jim všem patřila má první slova vděčného uvítání:

„Srdečně vítám vás všechny, kteří jste přijali pozvání na varhanní koncert k poctě Jeho Eminence, Tomáše kardinála Špidlíka. Dříve než poprvé uvítáme Jeho Eminenci v tomto farním chrámě sv. Benedikta v Pustiměři, dříve než zazní první tóny, dovoluji mi vyslovit velká poděkování: jsou adresovaná těm, kdo se přičinili, aby tyto varhany mohly zaznít v té poloze, jak je zakrátko uslyšíte. Především děkuji Obci Pustiměř, která značně přispěla k tomu, aby vůbec k opravě a obnově varhan mohlo dojít. Děkuji všem farníkům, kteří svým přičiněním – každý podle svých možností – pomohli k tomu, aby tento královský nástroj

mohl v tomto Božím domě znít k větší cti a slávě Boží. Při této příležitosti patří mé jedinečné poděkování hejtmanovi Jihomoravského kraje panu Ing. Stanislavu Juránkovi: byl to právě Jihomoravský kraj, který přičiněním svých velkých mužů – v čele s panem hejtmanem a panem MUDr. Františkem Adamcem – přispěl k tomu, aby krása nevymizela z našich životů. Vám všem upřímné poděkování!“ Právem byla tato má slova přerušena

potleskem přítomných – vždyť umění je řečí srdce, zaznívající v harmonii s inspirací ducha, je poselstvím důstojnosti lidství, - proto nikdy nesmí být umlčeno nepřízní času či horečnatostí vyjádřenou známým *„carpe diem“*. *„Prostředky jsou nutné, ovšem je potřeba mistrů! Proto bych při této zcela jedinečné příležitosti chtěl poděkovat mistru cechu varhanářského – panu Jaroslavu Stavinohovi. Prosím, aby přišel. Vždyť to byl právě on, kdo uvedl tento nástroj po sto letech do jeho původní podoby.“*

Potlesk, který provázal příchozího, byl výmluvnou vděčností za génia profesionality, vyrůstajícího z dlouhé linie předků – varhanářů. I kytice uvitá ze sedmi červených růží, lemovaných zlatem, vyjadřovala řečí symbolů hluboké poselství Ducha, jenž v živé tradici křesťanství promlouvá plností (7) svých darů, mezi nimiž se skví právě dar umění.

Poté byl nastíněn samotný průběh slavnostního večera: tato na první pohled běžná informace se mi stala příležitostí k vyznání cest Boží prozřetelnosti: *„ve svém životě jsem po papeži větší osobnost nepotkal a je štěstím, že jej mohu přivítat právě na tomto místě“*. proto jsem přítomné shromáždění požádal, aby ve chvíli, kdy kardinál Špidlík vstoupí do

chrámu, povstali. Má prosba se všem stala samozřejmostí. A tak krátce po 18h – za doprovodu majestátné Bachovy Toccaty d moll – překročil kardinál Špidlík práh chrámu sv. Benedikta. V každém z tónů bylo možné zaslechnout výzvu spojit gradaci okamžiků ve velkolepou harmonii vděčnosti, vyjádřené vyznáním *„Credo in unum Deum Patrem, omnipotentem factorem caeli et terrae“*.

„Vaše Eminence, pane kardinále, přijměte upřímné přivítání v tomto chrámě, kde jste před třinácti lety začal psát dějiny spirituality, kterou toto místo žije dodnes. Chtěl bych vám na tomto místě poděkovat za všechno, čím obohacujete život každého z nás. Proto při vašem příchodu zněl velkolepý Johann Sebastian Bach. Ten každou svou partituru končil slovy „Soli Deo laus“. I vy jste v kapli Redemptoris Mater ve Vatikánu pronesl svou velkou homílii, v níž jste vyjádřil své životní Deo gratias. Vaše Eminence, prosím, abyste i na tomto místě znovu obnovil pohled krásy, která díky Vám září nad světem. Buďte nám srdečně vítán.“

Bratrské objetí pak provázal mohutný aplaus přítomných, v němž každý tiskl dlaň muži, jehož svědectví dnes promlouvá v desítkách jazyků světa a nejvýmluvněji zůstává vepsáno v kardinálském purpuru: *„usque ad effusionem sanguinis“* (lat. *‘až k prolití krve’*).

„Eminence, jak už jsem předeslal předtím, než jste vkročil do tohoto Božího domu, shromáždili jsme se, abychom Vám vzdali hold na nástroji vskutku královském. Je připraven přispět k větší cti a chvále Boží. Proto Vás prosím, abyste požehnal tyto obnovené varhany chrámu sv. Benedikta“.

Bože, ty jsi od věků
a věčně nová je tvá krása.
Tvá moudrost řídí vesmír
a krásné je všechno, co jsi

stvořil. Chválí tě sbory andělů, velebí tě celý hvězdný svět,
zachovávající tebou stanovený řád.

O tvé svatosti vydávají společné svědectví všichni vykoupení a srdcem, ústy a celým životem tě radostně oslavují. Také my, tvůj svatý lid, připojujeme hlasy k tomuto společnému chvalo zpěvu. Aby náš zpěv stoupal k tobě způsobem co nejdůstojnějším, požehnej nás a dej, ať za doprovodu těchto varhan ti radostně zpíváme své chvály. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána. Amen.

Kardinál Špidlík požehnal obnovené varhany a pokropil je svčnou vodou. Poté se ujal slova a promluvil:

„Když přijde člověk do kostela, chce vidět něco pěkného. A proto také vždycky záviděli jeden kostel druhým a usilovali o to, kdo bude mít lepší a krásnější kostel na pohled. Zajímavé je, že když se do kostela přijde, rádi bychom také něco pěkného slyšeli. A skoro ve všech církvích světa se zpívá. Bylo tomu tak vždycky? Není bez zajímavosti, že první křesťané byli proti tomu. Říkali: „kdo chce poslouchat zpívání, ať jde do divadla. My jdeme do kostela, abychom slyšeli slovo Boží. A byli na to přísní. Dlouho to však nevydrželi. Někteří říkali: jdeme do kostela, abychom se také modlili žalmy a na člověka přichází spánek. Když se ale zpívá, spaní se ruší a člověk je pozornější. V Habeši jsem viděl, jak mniši zpívají celou noc žalmy: pokouší se o ně spánek, klesá hlava, ale když se zpívá, probudí se. Pak si také všimli toho, že zpěv není jen proto, aby se probudili, ale lépe se modlitba vnímá. Slova více vstupují do nitra, jdou k srdci. Začalo se tedy zpívat. Když zpíváme my, Slované, říkáme: „jazykem rodným Boží chválu pěli...“. V našich kostelích se zpívalo od počátku. Máme některé velice staré písně: „Hospodine, pomiluj nás“, „Svatý Václave“, atd. Jiné národy to nemají. Právě v barokní době se rozšířilo mnoho lidových zpěvů – koledy aj. Pomohl tomu rovněž jeden, od koho bychom to nečekali. Josef II. totiž zrušil kláštery a zakázal zpívat latinsky. Bylo zakázáno zpívat v kostele latinsky. To ale přinutilo skladatele, že složili mnoho krásných mešních a jiných duchovních písní v lidovém jazyce. U jiných národů tomu tak není. Když jsem byl v Holandsku tak zpívali jenom něco zanedbatelného na konci. Když se pak v průběhu druhého

vatikánského koncilu začalo mluvit o zpěvu, tak se divili a říkali: „Bože můj, co vy máte krásného, ani si to neuvědomujete.

Ty naše písně mají také krásný obsah. Je v nich obsažen celý katechizmus. Jeden kněz říkal, že učí katechizmu děti tak, že vždy používá některé písně. A říká, tak se děti naučí nejlépe celému katechizmu.

A také to kulturně působilo na jazyk. Jeden – od koho bych to zase nikdy nečekal: – Tomáš

Garrigue Masaryk, jak píše jeho dcera Alice, když jel přes Řím na Capri, ještě brzo ráno vstal a šel k hrobu sv. Cyrila, poněvadž říkal: „tady vznikl náš jazyk“.

Tak se tedy zpívá. A jak se zpívá? Latinské zpěvy jsou jednohlasné a bez doprovodu. Říkali: do kostela se přichází, abychom byli všichni jedno. Proto se zpívá jednohlasně bez jakéhokoli doprovodu. Lidové písně však už začaly dvojhlasně. Když je to dvojhlasné, je to hezcí... Pak následovaly sbory, jak se

v muzikologii říká – kontrapunkt. A já říkám: víte, že je to psychologicky něco velmi zajímavého. Jednohlasně zpívat, to znamená, když jsme jedno, musí být každý takový, jaký jsem já. Kdežto u sboru jde jeden hlas nahoru, bas jde dolů dva jsou uprostřed a dohromady vytvářejí krásnou melodii. To znamená: i když jsme různé povahy, i když různě smýšlíme, musíme se vynasnažit o to, aby to znělo krásně jako harmonie. Přišly varhany. V Řecku jsou ještě přísně zakázány, ale už pronikají i tam. Je to doba a nepřipadá nám jako cizí. Právě naopak, varhany jsou jako hlasy, které přicházejí z nebe. Zpíváme a celý svět jako by zpíval s námi. Proto máme rádi varhanní hudbu. Máme tedy krásnou tradici. Ovšem u mladých se často setkáváme

s námitkou: ale musí to tak být? nemohli bychom také něco moderního...? Začínají s kytarama, kytarové mše. Jste proti tomu, ptají se mě? Já proti tomu nejsem, ale musí to být něco uměleckého, ne jenom nějaké drnkání. Znáám jedny řeholníky, kteří zpívají v chóru, přitom je jeden provází na kytaru, ale to je jak harfa. My však zůstáváme stále věrni varhanám. Když jste je obnovili, tak říkám: buďme si skutečně vědomi, že můžeme být hrdi na naši tradici a tato tradice se musí rozvíjet, aby tu bylo v kostele krásné prostředí, ve kterém se něco pěkného vidí a také slyší a to z celého srdce. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.“

„Vaše Eminence,
přijměte upřímné
poděkování za Vaše slova,
která vždy padají na
úrodnou půdu. Dnes jste
už mnohokrát naznačil, co
jste vyslovil při jedné
francouzské konferenci:
tehdy jste řekl, že
vzpomínáte rád na setkání
s Tarkovským.
Vzpomínáte na jeho film
Nostalgie, který
představuje emigranta, co
praví: jak už mě unavuje

dívat se pořád na krásné věci. Vaše setkání s uměním vrcholí poznáním Dostojevského: ‚C‘est donc la beauté qui sauvera le monde‘ – ‚je to krása, která zachrání svět‘. Eminence, všechna svá velká díla jste psal francouzsky - proto i dnešní poselství krásy zazní v umění interpretek, které své mistrovství získaly právě ve Francii. Jsou jimi: na varhany – paní Věra Heřmanová; a soprán – paní Svatava Luhanová – Jiroušková. Ať tedy ad maiorem Dei gloriam zazní koncert k poctě Jeho Eminence“.

Celé shromáždění se pak ponořilo v mlčenlivý úžas, jenž v srdcích přítomných zažihala velkolepá díla barokních a renezančních mistrů, co poprvé v dějinách zněla chrámem s neopakovatelnou brilantností, naplňujíc posvátný prostor vnímáním krásy promlouvající z kleneb, pilířů, soch, obrazů, portálů i Sanctissima – poselství stále nově se rodící naděje.

Ve chvíli kdy zněl poslední z tónů Boëllmannovy *Prière à Notre-Dame* a tichou atmosférou meditace posléze hřměl bouřlivý potlesk vděčnosti, snad nejvýmluvnějšími byla slova Knížete apoštolů, která k nám právě 6. srpna o svátku Proměnění Páně promlouvají z hory Tábor: „Pane, je nám dobře tady!“ Úžas nad vznešeností Boží přítomnosti, jež vtiskla svou pečeť člověku a svůj odlesk nachází v umění, tento úžas přivádí k dialogu s živým Bohem, stává se modlitbou. Velkolepé setkání proto završuje modlitba k Té, která je vrcholem dialogu nebe se zemí, tajemství každého umění, k Té, co na božskou inspiraci odpovídá „*fiat mihi secundum Verbum tuum*“, díky níž „*Verbum caro factum est et habitavit in nobis*“. K jejímu „*fiat*“ v odpověď na „*Ave*“ nebes nyní pojíme v duchu i to své, by Ten „*qui potens est*“ i v nás konal věci veliké. Schubertovo *Ave Maria* - jako závěrečné „*Amen*“ vyznání víry i upřímné touhy budovat „*civilizaci lásky*“ vepsané do životního poselství velkého papeže koncilu Pavla VI. (který zemřel právě o svátku

Proměnění Páně 1978) - promlouvalo z chrámu sv. Benedikta, který pohroužen v meditaci krásy i nadšení z jejího sdílení, se na okamžik stal horou Tábor, jejíž zážitek se bezesporu navždy vryl do paměti přítomných. Vděčný stisk rukou Jeho Eminenci Tomáši kardinálu Špidlíkovi, paní Věře Heřmanové, Svatavě Luhanové-Jirouškové se v tuto chvíli stává upřímným gestem vděčnosti za klíč k tomuto poselství, který nám dnes večer vložili do rukou.

I přes nezvykle proměnlivé počasí, tak typické pro léto 2005, se Pustiměř probouzela do slunného nedělního rána. Srdce památného zvonu chrámu svatého Benedikta nenechalo nikoho na pochybách, že očekávání uvedená ve známost prostřednictvím stovek plakátů, sdělovacích prostředků i webových stránek, se stávají skutečností – 7. srpna přijíždí Jeho Eminence Tomáš kardinál Špidlík, aby předsedal slavnostní eucharistii.

Věřící už od ranních hodin zaplňovali dům Boží: pro věřící farností Podivice a Drysice objednala farnost Pustiměř autobus (bohužel trestuhodnou nedbalostí dispečinku VYDOS BUS – bývalého ČSAD Vyškov, autobus neprojížděl sjednanou trasou – do Drysic vůbec nejel!, takže mnozí věřící se museli vrátit domů).

Pro kardinála Špidlíka však byl přistaven kočár se spřežením, který jej v liturgickém průvodu, - za doprovodu velehradských fanfár, jež vítaly v roce 1990 papeže Jana Pavla II. na Velehradě, - přivezl z fary až na práh chrámu.

Tehdy, při historicky první návštěvě slovanského papeže na Velehradě, zněly tyto fanfáry v podání nejlepších moravských dechových kapel. Dnes v Pustiměři jim propůjčily své umění hudebníci nejlepší dechové muziky v republice – Šohajky z Dolních Bojanovic pod taktovkou pana Vojtěcha Ducháčka. Výmluvným způsobem tak zůstává zachována kontinuita historického poselství Velehradu, na němž si po pádu největší tragédie dvacátého století – zruďného komunizmu – tolik přál pokleknout první slovanský papež; Velehradu, tak úzce spjatého s životem

kardinála Špidlíka, Velehradu, který je symbolem spirituality, co přivádí ke sblížení kultur a stává se výzvou i svědectvím jednoty.

„Chvalte Hospodina všechny národy, chvalte ho pro jeho svrchovanou velebnost...“ tato slova starozákonního žalmu, v nádherném sboru pod vedením Mons. Olejníka, vyjadřovala upřímnou modlitbu, jež se v této chvíli vznášela ze srdcí shromážděného Božího lidu. Vskutku, jak napsal učitel Církve druhého křesťanského století – sv. Irenej: „Gloria Dei vivens homo“ – slávou Boží je živý člověk, „vita autem hominis visio Dei“ – život člověka pak spočívá v patření na Boha. „Doxa, gloria“ – sláva zjevujícího se Boha vskutku promlouvá v této svatyni zbudované lidskými rukama a přivádí k vyznání: „Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků. Amen“.

Symbolem této modlitby je i kouř vonného kadidla (při této eucharistii se používalo téhož kadidla jako při papežských mších v bazilice sv. Petra v Římě s několika zrnky pocházejícími z kláštera sv. Pantaleona na hoře Athos v Řecku) vystupujícího do výšin klenby, již od počátku křesťanství vévodí Pantokrator – Vševládny, jenž řídí svět svým slovem a svým požehnáním jej udržuje při životě.

Po úvodním pozdravu přivítal Jeho Eminenci vyškovský děkan, P. Antonín Štefek:

Vaše Eminence, pane kardinále, před jedenácti léty – 14. května roku 1994 – jsem Vás vítal v děkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Vyškově u příležitosti vaší duchovní přednášky o modlitbě. O to větší radostí je pro mě, že Vás mohu jménem Božího lidu vyškovského děkanátu přivítat dnes na tomto posvátném a věkovitém místě, v chrámu svatého Benedikta v Pustiměři. Moc se těšíme na vaše upřímná slova. Každý pátek je často posloucháme při vaší myšlence na nedělní biblické texty. A prosím, pamatujte při mši svaté zvláště na duchovní obrodu zdejšího kraje, který je jistě také Vám nesmírně blízký a milý. Buďte mezi námi srdečně vítán.

Nato zaznělo uvítání z úst Božího lidu pustiměřské farnosti. Slova Dagmar Chyťové probudila vzpomínku na první setkání s profesorem Špidlíkem u příležitosti Mezinárodního setkání mládeže, kdy předsedal hlavní mši svaté o pouti u sv. Anny v Pustiměři, provázené nádhernou hudbou a zpěvy mladých z farností severoitalské diecéze Vicenza (26.7.1992; téhož dne odpoledne se uskutečnilo i nezapomenutelné setkání v do posledního místa

zaplněném velkém sále Domu kultury v Uherském Brodě – městě Komenského, které prof. Špidlíka poctilo zlatou medailí Učitele národů), stejně jako na mnohá další, jež se v tuto chvíli stávala přítomností.

„Vaše Eminence, pane kardinále,

je tomu třináct let, co jste v tomto chrámě promlouval k mezinárodnímu setkání mladých, jehož mottem byla Ježíšova slova při Poslední večeři: „Perché tutti siano una cosa sola“ – „Aby všichni byli jedno“. Už tehdy z vašich přítomností prýštila úžasná svěžest, a vlévala do našich srdcí radost z víry. A věřte, ani vzdálenost Pustiměř-Řím nedokázala tento hlas oslabit. Promlouvala k nám na vlnách vatikánského rozhlasu, Rádía Proglas, ve Farních informátorech a vašich knihách. Už více než půl století opakujete se svatým Pavlem: „Civis Romanus sum“ – „jsem římský občan“. Jsme šťastní, že od včerejška můžete připojit „jsem občan pustiměřský“. „Ex toto corde civium omnium“ – „ze srdce všech občanů“ i přítomných věřících, jakož i těch, kdo jsou s námi spojeni prostřednictvím Rádía Proglas, přijměte upřímnou vděčnost za Vaši přítomnost, za to, že nám ukazujete cesty k neznámu a přivádíte k pramenům světla. Eminence, buďte nám vítán!

Odpověď Jeho Eminence byla slova úvodní modlitby mše svaté: „Všemohoucí věčný Bože, tys nám poslal Ducha svého Syna a přijal jsi nás za vlastní: proto k tobě smíme volat jako k Otci. Upevni, co jsi v nás započal, abychom se mohli ujmout zaslíbeného dědictví.“

První čtení z 19. neděle v mezidobí, které četla Dagmar Chyťová, vypráví o Eliášovi, kolem jehož jeskyně na Chorebu přechází Bůh v šumu jemného vánku (1Král 19,9a.11-13a). Slova první Knihy králů pak přivádějí k modlitbě: „Kéž mohu slyšet, co mluví Hospodin Bůh...“. Boží všemohoucnost se nejhmatatelněji projevuje skrze odpuštění: „Jistě je blízko jeho spása těm, kteří se ho bojí, aby sídlila jeho velebnost v naší zemi“. Úvodní prosba o vidění Boha se proto stává upřímnou modlitbou: „Pane, ukaž nám své milosrdenství“, znějící jako odpověď responsoriál-ního žalmu (Žl 85 [84]).

Druhé čtení z listu Římanům, o němž velký francouzský exegeta G. Lagrange prohlásil, že „pod tíhou myšlenek se lámou slova“, bylo vyznáním pravého Izraelity, toužícího přinést sebe sama v oběť

za svůj národ: „... velký zármutek a neustálou bolest nosím v srdci. Přál bych si totiž, abych já sám byl proklet, od Krista vzdálen, pro své bratry, s kterými jsem tělesně spřízněn...“. Tato inspirovaná slova apoštola národů promlouvala se stejnou vážou k novozákonnímu Izraeli - v této jedinečné chvíli ústy Ing. Radomíra Beníčka.

Mnozí po celé vlasti byli účastni tohoto eucharistického slavení prostřednictvím Rádía Proglas, které tuto mši svatou přenášelo přímým přenosem. „Proglas“ – tento název dává zaznít vroucí výzvě Apoštola Slovanů, sv. Konstantina-Cyrila: jeho slovům propůjčil své umění sbor z Velké Bystřice, aby připravil posvátné shromáždění k setbě Božího slova –

„Slyšte slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše, Slovo, jež živí srdce i rozum; Slovo, jež vede k poznání Boha. Jásejte Pánu všechny země, služte mu s radostí. Mějte na mysli, že Pán je Bůh: On nás stvořil a my mu náležíme“.

Nato diakon, Mgr. František Beníček, přednesl evangelium o Petrově kráčení po vlnách (Mt 14,22-33). Poté byly oči všech upřeny na kardinála Špidlíka, který se na kazatelně ujal slova: zatímco týden co týden, už téměř půl století naslouchají v pátek večer jeho nedělním zamyšlením, mohli jej nyní vidět na vlastní oči a slyšet v neopakovatelné jedinečnosti, s níž jako dobrý hospodář předkládá věci staré i nové.

„Drazí přátelé,
podle evangelia se zdá, že jsem k vám přišel po vodě. Je zajímavé, jak mě vlna prozřetelnosti zanesla až do Pustiměře. Ale to evangelium, které jsme četli je skutečně zvláštní. Evangelium je plné zázraků. Ale vždy jsou to zázraky, kdy Kristus Pán

pomohl nějakému nemocnému, chromého postavil na nohy, slepému otevřel oči, ... ale chodit po vodě? To je cosi jako když se čte o Budhovi, že se přivezl na slunečním paprsku. Nač jsou takové zázraky? Ony jsou všechny zázraky symbolické: uzdravení slepého znamená, že Pán Bůh otvírá oči všem; uzdravení chromého, že Pán Bůh postaví na nohy všechny lidi; a chodit po vodě? Já říkám: to je zázrak pro nás pro všechny. Náš život je totiž pořád v nějaké nejistotě, jako na vlnách. Člověk touží po tom, aby měl něco pevného pod nohama, co by mi zaručilo, že stojím. Stává se to?

Zakladatel dělnického hnutí v Belgii, pozdější kardinál Cardijn hlásal heslo: „odproletarizovat proletáře“. A říkal: kdo je proletář? To není chudý. Chudý člověk může být chudý, ale pořád jde dál. Vždyť já jsem z chudé rodiny a po první světové válce byla nezaměstnanost. Ale nebyli jsme proletáři: měli jsme domek, trochu mléka atd. Ale proletář, ten neví, co bude zítra. Ve francouzské televizi dělali rozhovor s jedním z těch, jak jim Francouzi říkají „vousáči“. Jsou to lidé, kteří spí pod mostem, apod. On povídá: byl jsem úředníkem u jedné obchodní společnosti. Měl jsem se velmi dobře. Jednoho dne však společnost zkrachovala, já zůstal bez místa, vypověděli mne z bytu. Přestal jsem se holit, přespával na nádraží, ... a dneska jsem proletář. A ono se jich množí. Je až neuvěřitelné kolik jich je. Lidé se snaží, aby měli zajištěné pojištění, aby stát každému zajistil, co potřebuje... No já jsem v Itálii. Každý týden přijíždějí stovky a stovky lidí z Afriky, Ázie. Ti, kterým zaplatili poslední peníze je nahážou do moře. Musí se vylovit a jsou na ulici. Ale i v blahobytných městech jsou staří lidé načisto opuštěni. Co máme dělat?

Říká se: státy se musejí starat! Charita musí pěstovat... To je všechno svatá pravda. Ale nepomůže to. Proto kazatelé vytýkají: jediná pevná půda je prozřetelnost Boží. Na tu se musíš postavit. A dávají se pěkné příklady. Takový kazatelský příklad je, že umírala matka šesti dětí. Anděl smrti, který měl přinést zprávu o smrti tam nechtěl jít, vrátil se k Pánu Bohu a říká: já si to nevezmu na svědomí! Copak to Pane Bože nevidíš? A Pán Bůh mu řekl: spust' se na hlubiny moře a vytáhni odtud nějaký ztracený kámen. Tak jej anděl donesl. Rozlom ten kámen. Rozlomil ho a byl tam malý červíček. Vidiš, já vidím všechno.

A z životopisů svatých se vyprávějí takové pěkné příklady, jak se všechno rozdalo atd. Z těch hříchů, co jsem já udělal, tak píšu knihy. Napsal jsem také knihu o svaté Melánii ze IV. století. Když Alarich okupoval Řím. Římané se báli, že o všechno přijdou. Ona – nejbohatší nevěsta Říma všechno rozdala a říkala: zkusme se spolehnout na Boží prozřetelnost. Pěkně se to čte. Nakonec ale řekneme: otec rodiny se musí starat; matka se musí starat, aby měla něco zajištěného. Jak je to tedy s tou Boží prozřetelností? To je podle povolání. Každý člověk má povolání a Pán Bůh ho opatruje v tom úkolu, který mu dal.

V dnešní době se však ten problém klade trochu šířeji: i národy mají své povolání. I velké národy zanikají a vznikají. Podle povolání. Jeden velký myslitel – Solovjov – se nad tím zamýšlí a říká: evropské národy – jaké měli povolání staří Židé, to víme: Starý zákon; Řekové – ti založili katolickou a pravoslavnou církev a dogmata; Římané dali světu právo; západní národy daly uspořádání. A slovanské národy? On říká: ještě světu nedaly nic. Co to znamená? Jejich doba snad právě přichází. Teprve

ted' musí něco říci. Co by měli říci? Zajímavé je, že se k této otázce vracel často papež Jan Pavel II. Není náhodou, že byl prvním slovanským papežem. A mnoho lidí neví, co to znamenalo, když přišel do Československa. Noviny říkaly: přijel do Prahy, do Olomouce staval se také na Velehradě. On sám to však myslel takto: po pádu totality moje první návštěva musí být na Velehradě. Přitom byl také v Praze ... První návštěva však byla na Moravě, v srdci Evropy. On si toho byl dobře vědom.

Tento týden jsme především slavili svátek Panny Marie Sněžné. Víte, že v Římě, v bazilice Panny Marie Sněžné, položili svatá Cyril a Metoděj slovanskou liturgii na oltář a tam jí papež požehnal. Dostali přitom taková privilegia jako nikdo na světě. Dodnes se historici diví, jak je to možné, že dostali taková privilegia. Tehdy si totiž uvědomili jednu věc: svět se rozpadal na Východ a Západ. Navíc hrozil konflikt a dokonce roztržka v Církvi. V Římě si řekli: snad ti Slované budou spojovacím mostem mezi Východem a Západem. Svět už byl ovšem natolik rozdělený, že Slované, kteří měli spojovat se sami rozdělili na východní a západní. Ale po tisíci letech se situace opakuje. Dnes je daleký Východ a daleký Západ; hrozí velké roztržky a Evropa? Buď bude mostem, nebo bude roztrhaná. A vprostřed Evropy je Morava. Pán Bůh jí tedy svěřil nějaký úkol.

Když se ted' rozšiřovala Evropská unie, otvíral jsem s tehdejším prezidentem Prodim hranici mezi Itálií a Slovinskem. On mluvil o tom, že se musí – jak říká Svätý Otec – dýchat oběma stranami plic. A já jsem k tomu dodal: ale musíme mít jedno srdce! Co to pomůže člověku dýchat dvěma plícemi, když nemá jedno srdce. To srdce je uprostřed Evropy. A je to Morava. Pustiměř pak je uprostřed Moravy. Máme tedy nějaké poslání! Co po nás bude Pán Bůh chtít, to já nevím. Jisté však je, že sice budeme ještě na vlnách a všelicos, ale že si budeme moci jednou zazpívat: kolik to bouří nad vlastní se sneslo! O život bylo zápasit nám v boji. Mohutné sídlo Svatopluka kleslo, Velehrad víry bez pohromy stojí. Proto přejme sobě a všem našim, abychom ten úkol, který pravděpodobně ještě máme. Svätý Otec Jan Pavel II. na to velmi často myslel. Právě ta jeho cesta na Velehrad byla symbolem toho, že nás ještě možná čeká velký úkol, pokud si zachováme tu svou křesťanskou tradici, kterou celý svět ztrácí. Dej nám Pán Bůh k tomu sílu!

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Tato živá tradice víry pak zazněla v Krédu, tak jak bylo formulováno v nauce nerozdělené jedné, svaté, katolické a apoštolské Církve. Liturgie slova pak vrcholila přímlovami, jejichž úvodní a závěrečnou modlitbu přednesl kardinál Špidlík, prosili jednotliví věřící za to, co Boží Duch vkládá do potřeb našich dnů:

„Ecclesia de Eucharistia vivit...“ „Církev žije z eucharistie“ – tato úvodní slova poslední encykliky zvěčnělého papeže Jana Pavla II. snad nejvýstižněji vyjadřují atmosféru i ducha, jenž oné nezapomenutelné srpnové neděle panoval v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři, kdy jejímu slavení předsedal Tomáš kardinál Špidlík. Eucharistie je „zdrojem a vrcholem celého křesťanského života“ (Lumen gentium, 11), je naplněním Ježíšova příslibu „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání věků“ (Mt 28,20), je výsostnou modlitbou Církve – životním dialogem s živým Bohem. Výmluvným se stává ve chvíli, kdy shromážděné společenství přednáší s důvěrou své prosby. Proto kardinál Špidlík vyzval shromážděný lid

Boží slovy: „Bratři a sestry, prosme nebeské-ho Otce, aby nám v událostech každodenního života dal zaslechnout svůj hlas“. Poté zazněly jednotlivé prosby.

Tu první – za Církev - přednesla Dagmar Chyťová: *Za svatou Církev, aby hledala vždy Boží tvář jako prorok Eliáš, a tak dokázala přivádět svět k poznání Boží prozřetelnosti v dějinách.*

Po každé prosbě připojilo celé společenství své ‚fiat‘ slovy: *„Pane vyslyš prosby svého lidu“* a nato sbor pod vedením Mons. Olejníka vkládal z cyrilometodějských kořenů prýstíci: *„Gospodi pomiluj“* – prosebná modlitba putující Církve je mementem vyslyšených proseb těch, kteří nás předešli se znamením víry a spí spánkem pokoje, vírou v *„communio sanctorum“*.

Právě letošní srpen prožívala Církev i svět XX. Světové setkání mládeže v Kolíně nad Rýnem, jehož mottem bylo vyznání Tří králů: *„Venimus adorare eum“* (Přišli jsme se mu poklonit). Prozřetelnost vložila klíče Božího království do rukou kardinála Ratzingera, jenž přijal jméno Benedikt XVI. – za něj, který se jako poutník vydá spolu s mladými ve šlépějích Mágů, - zněla z mladého srdce (Jan Prikryl) prosba: *Za Svatého Otce Benedikta XVI., aby jeho nadcházející cesta do rodného Německa u příležitosti Světového setkání mládeže v Kolíně nad Rýnem uvedla mladé všech kontinentů na pouť víry, která vrcholí vyznáním: „Přišli jsme se mu poklonit“.*

Ve chvíli, kdy na po stupních kazatelný vystupovala paní Marie Koleničová, měl jsem před očima dávnou evangelijní událost, kdy Ježíš během svého pozemského putování často zavítal do domu Lazara, Marie a Marty v Betánii. Byl to právě dům Koleničových, který před dvanácti lety hostil prof. Tomáše Špidlíka, který poprvé zavítal do Pustiměře u příležitosti Mezinárodního setkání mládeže. Ježíšova přítomnost se navždy vryla do srdce Lazarovy rodiny v Betánii. Na své rozhovory s kardinálem Špidlíkem v domě své dcery živě vzpomínal pan Prikryl, a to už mu zbývalo jen pár dnů života. I v paměti kardinála Špidlíka utkvěla hluboká vzpomínka na to, jak paní hostitelka žehnala preclíky, než je vložila do pece v rodinné pekárně: benediktinské *„ora et labora“* tak nezůstává dávným mementem, ale dýchá životem. Slova dnešní prosby paní Koleničové jsou proto vděčností: *Děkujeme ti za Jeho Eminenci kardinála Špidlíka, v jehož životním svědectví nám dáváš zakoušet svěžest pramenů víry.*

„Poklad víry však máme v nádobě hliněné...“ (2Kor 4,7), tato slova sv. Pavla zaznívají už tradičně o slavnosti Apoštolů Slovanů, svatých Cyrila a Metoděje. K Velehradu víry se ubíralo srdce přítomných i ve chvíli, kdy z úst pana Jana Všetuly zněla prosba: *Za ty, jejichž víra v životních zklamáních i osobních selháních zeslábla, aby se nenechali přemáhat obavami a strachem, ale v důvěře v Kristovu přítomnost dokázali objevit pravý zdroj naděje, která je plná nesmrtnosti.*

V jedinečném čase prázdnin a dovolených zakouší pracující i studující potřebu vnímání poselství, jež mnohdy jednostrannost pracovního zaměření upírá; touží po ‚sedmém dnu‘, v němž Stvořitel odhaluje skrytá tajemství svého díla. Tato touha se nyní stala modlitbou prýstíci ze rtů Blanky Rozsypalové. Její modlitba je svědectvím na místě, kde se učila prvním modlitbám, ale i vyznáním víry, přijaté před rokem na křtu u křestního pramene farnosti sv. Benedikta; současně je úžasem nad cestami Boží prozřetelnosti, která jí dala ve vzdáleném San Giovanni Rotondo poznat světce, jenž se na křtu stal jejím nebeským patronem – P. Pia; světce, který říká: *„modlitba je tou nejlepší zbraní, co máme, klíčem, co otvírá Boží srdce“: Za turisty a cestovatele, aby se o dovolených dokázali zastavit v úžase*

nad mnohotvárnou Boží moudrostí, která promlouvá z krásy přírody, z historie národů i ze srdcí lidí.

Právě dnes, při eucharistii 26. neděle v mezidobí, vyslovoval svou vděčnost za 80 let života pan František Hroza (+2022). Po léta propůjčoval svůj hlas Božímu slovu, které předčítal při nedělních bohoslužbách. Jeho prosba byla vyznáním v moc Božího slova, které je plné nesmrtelnosti: *Za věrné zemřelé, ať se na nich naplní tvé milosrdenství.*

Ještě jedenkrát zaznělo v přímluvných modlitbách jméno místa XX. Světového setkání mládeže – Kolín nad Rýnem. Tuto prosbu vložil do úst Církve už zakladatel tohoto velkolepého díla, vloženého do rukou mladých světa – papež Jan Pavel II.; stává se tedy úmyslem všeobecné Církve, který při jedinečné příležitosti vyslovilo pustiměřské mládí, prezentované Davidem Petrželou: *Aby Světový den mládeže vzbudil či znovu probudil v mladých lidech touhu setkat se s Kristem a najít v Něm vůdce svého života.*

*„Euntes in mundum universum predicate evangelium omni creaturae“ (Mk 16,15) – slova Zmrtvýchvstalého se stávají základem misijního poslání Církve i její neustálou modlitbou, prýstící z vědomí, že „radost a naděje, zármutek i úzkost dnešních lidí, především chudých a trpících, jsou radostí a nadějí, zármutkem i úzkostí Kristových učedníků, že neexistuje nic ryze lidského, aby to nenacházelo ozvěnu v jejich srdcích“ (Gaudium et spes, 1.). V měsíci srpnu se i místní Církev modlila ústy Josefa Mikuláška, seminaristy z farnosti Krásensko: *Za kněze, zasvěcené osoby, seminaristy i věřící laiky z misijních zemí, kteří v Římě doplňují svou formaci, aby se jim pobyt ve „věčném městě“ stal příležitostí k duchovnímu obohacení.**

Když ‚Otec vlasti‘, král český a císař římský Karel IV. vkládal do zakládající listiny pustiměřského kláštera benediktinek své přání být povždy jmenován jeho zakladatelem a donátorem, už tehdy mu ležel na srdci osud národa, jehož základem je rodina: proto spolu s biskupem Janem VII. vkládají tento úmysl do „ora et labora“ benediktinek a své dílo svěřují tajemství *„Ježíšova dětství a jeho svaté Matky, Panny Marie“*. U vědomí paměti těchto duchovních Otců místa zněla i prosba paní Dagmar Přikrylové: *Za naše rodiny, aby do společnosti vnášely křesťanského ducha.*

Poslední prosbou byla intence slavené eucharistie - prosebný úmysl, jenž v plynutí času, osudů i událostí, odpovědností i klamů, dává patřit na konečný úděl, který odhaluje Bůh

těm, kdo ho milují: své věčné království pravdy a života, svatosti a milosti, spravedlnosti, lásky a pokoje. Tento úmysl přednesl pan starosta obce, PhDr. Antonín Šmehlík: Za živé a zemřelé farníky a Boží požehnání pro obec. Modlitbu věřících pak uzavřel kardinál Špidlík: Bože, náš Otče, dej, ať jsme naplněni posvátnou bázní před tvou tváří, aby v naší zemi sídlila spravedlnost a hojnost pokoje. Skrze Krista našeho Pána.

Přijměte upřímné poděkování, že jste přišel sem, na toto místo; za slova, kterými jste obohatil náš život; za všechno, čím provázíte dějiny tohoto národa ve chvílích těžkých i ve chvílích tak závažných rozhodování.

*Když jsem na závěr eucharistického slavení v chrámu sv. Benedikta děkoval panu kardinálovi za velký dar jeho přítomnosti, v duchu jsem se vrátil k okamžiku, kdy mi před jedenácti lety u příležitosti prezentace svého Opus Magnum – *L'Idée russe, Une autre vision de l'homme* – na francouzském institutu v Římě psal věnování: „Příteli se píše jenom přátelsky. Tak ať se za mne modlí“. Dnes se tu za něj a spolu s ním modlily stovky věřících a tisíce dalších, kteří tuto eucharistii sledovali v přímém přenosu Rádia Proglas. Proto má slova díky měla být hlasem této modlitby:*

„Vaše Eminence, v mnoha jazycích opakujete slova 'copak já vím, asi mě tu Boží prozřetelnost zapomněla'. My všichni jsme vděční Boží prozřetelnosti, že tak učinila. Ona ví, co činí.

Ne nadarmo jste si do svého kardinálského erbu vepsal slova „ΦΩΣ“, „ΖΩΗ“ – „Světlo“, „Život“. Kéž vaše slova jsou světlem našim krokům“. Nato následovala prosba, aby požehnal obnovená sousoší v Pustiměři: „jsou stálou připomínkou Boha, který kráčí našimi každodenními i těmi nejvšednějšími dějinami. Socha Jana Nepomuckého, sousoší Kalvárie či ono místo, vyzývající k modlitbě – dávná zvonice – a kéž zůstávají poselstvím tohoto požehnání tak, jak tomu bylo na počátku, kdy Bůh požehnal všemu, co stvořil. Slova se ujal kardinál Špidlík: „Když mi řekli, že mám posvětit tři věci, tak jsem se nad tím zamyslel. Svatého Jana Nepomuckého: je to jistě nejznámější světec v celém světě. Na všech

mostech stojí. A proč na mostech? Poněvadž vlny života všechny někam zanášejí. Ale bývá obvykle znázorněn s prstem na ústech jako patron mlčení, tajemství zpovědního. Ale i ti, kdo nejsou kněží mají tajemství. A jaká? Nikdy se nemá mluvit o zlém. Má se vždycky mluvit o dobrém. Obvykle to ilustruji v cizině jednou českou básničkou – Petr Kříčka, Jednička lomeno jednou. Starý pan učitel vždycky dával jenom jedničky – z pravopisu jednička, úprava jednička. A autor říká: 'jednou jsem přinesl úkol. Byla to samá kaňka a samá pravopisná chyba. Starý učitel se nad tím zamyslel a nakonec napsal: jednička lomena jednou, až na ty pravopisné chyby.' Jak by to bylo pěkné, kdybychom mysleli vždycky o druhém jednička lomeno jednou až na ty pravopisné chyby.

Druhou sochou je Boží muka. Zajímavé je, že na našich obrazech obvykle Panna Maria těší Krista Pána na kříži. Na východních ikonách je to obráceně – Kristus Pán těší Matku. Říká: 'neplač, i to je k dobrému'. A proto ta Boží muka byla vždycky takovým útočištěm matek. Ono, když se vdávají to je krása, to je krása. Ale pak to přijde, jedno za druhým. A tak ty matky utíkají k Božím mukám a Kristus Pán jim říká: 'neplač, neplač'.

Ta třetí, to je zvonice, zvonička. Vždycky všude se zvoní. A zvoní se klekání. Víte proč se říká klekání? Protože pražský magistrát nařídil v 17. století, že musí zvonit všechny zvony naráz, protože klekají, tak aby klekali naráz, aby pak různě nebylo město na kolenou, zatímco jiní chtějí jet atd. V dnešních autech by to jistě bylo složité. Pak je také umíráček, abychom si vzpomněli na zemřelé. A pak jsou to všechny zprávy proti neštěstí. Některé zvony jsou pověstné. V Praze Loreta a na Velehradě: „zvoňte zvony na vše strany“. Jeden z nich rozbili za války nacisté na děla. Ale hned po válce to lidé posbírali a

ulil se nový zvon a je tam napsáno:

„Z Marie Josef zdobí moje čelo, které krutý barbar rozbil za války. Z čisté lásky lidu ožilo mé

tělo, s vámi hlas můj lkal, teď jásej do dálky“. Tak ať ty pustiměřské zvony hlásají do dálky, jak se říká „ať zazní píseň jásavá, kde Mojmírova Morava o dávné slávě sní. Ať svatá slova Cyrila, tam kde do srdce zvonů ulila svůj pozdrav poslední“. Tak to dnes posvětime, aby celá Pustiměř žila v duchu posvěcení Božího.

JEŽÍŠ KRISTUS NAŠE NADĚJE

II. JEŽÍŠŮV ŽIVOT. UZDRAVENÍ

12. Hluchoněmý. „Dobře všechno udělal: i hluchým dává sluch, i němým řeč!“ (Mk 7,37)

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 30. července 2025)

Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhlédl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha!“, to znamená: „Otevři se!“ A hned se mu otevřel sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně. (Ježíš) jim pak přikázal, aby o tom nikomu neříkali. Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali. Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal: i hluchým dává sluch, i němým řeč!“ (Marek 7,32-37)

Drazí bratři a sestry,

touto katechezí zakončujeme naši cestu po veřejném Ježíšově životě, který sestával ze setkání, podobenství a uzdravování. I doba, kterou právě prožíváme, potřebuje uzdravení. Náš svět je prostoupen atmosférou násilí a nenávisti, která ponižuje lidskou důstojnost. Žijeme ve společnosti, která onemocněla „bulimií“ připojení k *sociálním médiím*: jsme neustále online, zaplavováni obrazy, které jsou někdy falešné nebo zkreslené. Jsme zahlceni množstvím zpráv, které v nás vyvolávají bouři protichůdných emocí. V této situaci v nás může vzniknout touha všechno vypnout. Můžeme dojít až k tomu, že raději nebudeme nic poslouchat. I naše slova mohou být špatně pochopena a můžeme být v pokušení uzavřít se do mlčení, do nesdělujícího se stavu, ve kterém si navzdory vzájemné blízkosti nedokážeme říci ty nejjednodušší a nejhlubší věci.

V této souvislosti bych se dnes rád zastavil u textu z Markova evangelia, který nám představuje muže, který nemluví a neslyší (srov. Mk 7,31-37). Stejně jako se to může stát nám dnes, i tento muž se možná rozhodl přestat mluvit, protože se necítil pochopen, a rozhodl se vypnout všechny hlasy, protože byl zklamán a zraněn tím, co slyšel. Vlastně to není on, kdo přichází k Ježíši, aby byl uzdraven, ale je přiveden jinými lidmi. Mohli bychom si myslet, že ti, kdo ho vedou k Mistrovi, jsou lidé, kteří se obávají jeho izolace. Křesťanská komunita však v těchto lidech viděla také obraz církve, která doprovází každého člověka k Ježíši, aby naslouchal jeho slovu. Tento příběh se odehrává na pohanském území, tedy v kontextu, kde jiné hlasy mají tendenci přehlušovat Boží hlas.

Ježíšovo chování se může zpočátku jevit jako podivné, protože vede toho člověka stranou (v. 33a). Zdá se, že tak zdůrazňuje jeho izolaci, ale při bližším pohledu nám pomáhá pochopit, co se skrývá za mlčením a uzavřeností tohoto muže, jako by pochopil jeho potřebu důvěrnosti a blízkosti. Ježíš mu nejprve nabízí tichou blízkost prostřednictvím gest, která vypovídají o hlubokém setkání: dotýká se uší a jazyka tohoto muže (srov. v. 33b). Ježíš nepoužívá mnoho slov, říká to jediné, co onen muž v tuto chvíli potřebuje: „Otevři se!“ (v. 34). Marek uvádí toto slovo v aramejštině, *Effatha!*, jako by nám chtěl „naživo“ zprostředkovat jeho zvuk a dech. Toto jednoduché a nádherné slovo obsahuje výzvu, kterou Ježíš adresuje tomuto muži, který přestal poslouchat a mluvit. Je to, jako by mu Ježíš říkal: „Otevři se tomuto světu, který tě děsí! Otevři se vztahům, které tě

zklamaly! Otevři se životu, kterému jsi přestal vzdorovat!“ Uzavřít se totiž nikdy není řešením. Po setkání s Ježíšem nejenže ten člověk znovu promluvil, ale mluvil „správně“ (v. 35). Toto příslovce, které evangelista vložil do textu, nám snad chce říci něco víc o důvodech jeho mlčení. Možná tento muž přestal mluvit, protože měl pocit, že věci říká špatně, možná se necítil dostatečně způsobilý. Všichni zažíváme, že nám někdo špatně porozumí a že se necítíme pochopeni. Všichni potřebujeme prosit Boha, aby uzdravil náš způsob sdělování, nejen proto, abychom komunikovali účinněji, ale také abychom svými slovy neubližovali druhým. Začít znovu mluvit správně je začátek cesty, není to ještě cíl. Ježíš totiž zakázal tomu muži, aby vyprávěl, co se mu stalo (srov. v. 36). Chceme-li Ježíše skutečně poznat, musíme projít určitou cestou, být s ním a projít i jeho utrpením. Až ho uvidíme poníženého a trpícího, až zakusíme spasitelnou moc jeho kříže, teprve tehdy budeme moci říci, že jsme ho skutečně poznali. K tomu, abychom se stali Ježíšovými učedníky, neexistují žádné zkratky.

Drazí bratři a sestry, prosme Pána, abychom se naučili komunikovat poctivě a rozvážně. Modleme se za všechny, kteří byli zraněni slovy druhých. Modleme se za církev, aby nikdy nezanedbávala svůj úkol přivádět lidi k Ježíši, aby mohli naslouchat jeho slovu, byli jím uzdraveni a sami se stali nositeli jeho poselství o spáse.

III. JEŽÍŠOVA PASCHA

1. Příprava večeře. „*Tam nám přichystejte večeři*“ (Mk 14,15)

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 6. srpna 2025)

První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci (Ježíše): „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“ Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města a (tam) vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: 'Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, v kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?' On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátky a připravenou. Tam nám přichystejte večeři!“ Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka. (Marek 14,12-16)

Drazí bratři a sestry,

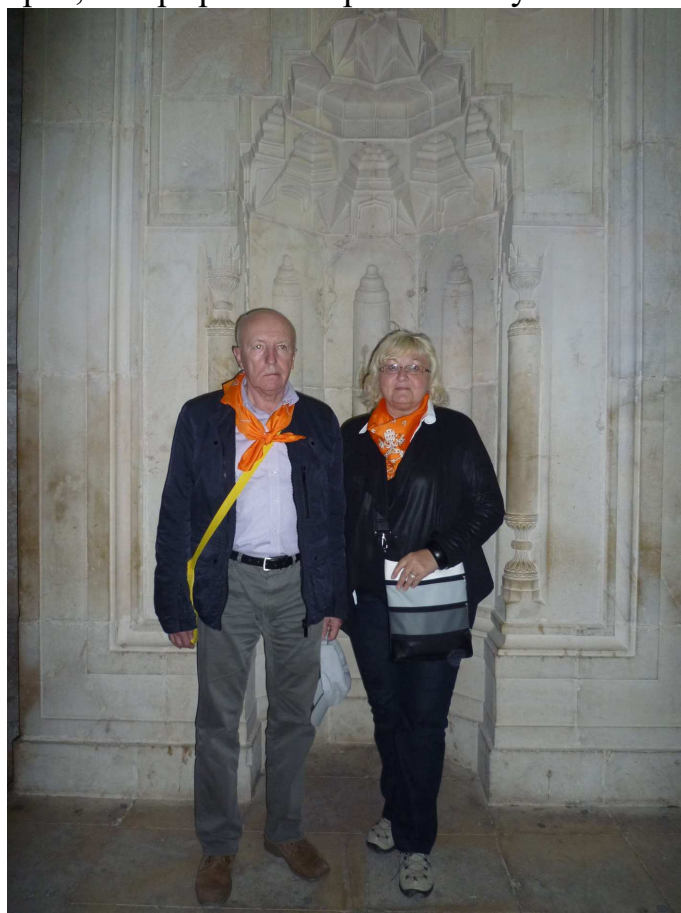
pokračujeme v naší jubilejní pouti za poznáním Kristovy tváře, v níž naše naděje nabývá tvaru a podstaty. Dnes začneme rozjímat o tajemství Ježíšova utrpení, smrti a vzkříšení. Zahájíme tím, že se zamyslíme nad slovem, které se zdá být jednoduché, ale skrývá v sobě drahocenné tajemství křesťanského života: *připravit*. V Markově evangeliu se píše: „První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci (Ježíše): „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“ (Mk 14,12). Je to praktická otázka, ale také plná očekávání. Učedníci tuší, že se chystá něco důležitého, ale neznají podrobnosti. Ježíšova odpověď zní téměř jako hádanka: „Jděte do města a tam vás potká muž, který ponese džbán vody“ (v. 13). Podrobnosti jsou symbolické: muž nesoucí džbán – v té době obvykle ženský úkon –, připravená místnost v horním patře, neznámý hostitel. Jako by vše bylo připraveno předem. A skutečně tomu tak je. V tomto

příběhu evangelium odhaluje, že láska není výsledkem náhody, ale vědomého rozhodnutí. Nejde o pouhou reakci, ale o rozhodnutí, které vyžaduje přípravu. Ježíš nejde vstříc svému utrpení z pouhé osudovosti, ale z věrnosti cestě, kterou přijal a kterou kráčí svobodně a s péčí. To nás utěšuje: vědomí, že dar jeho života vychází z hlubokého záměru, nikoli z náhlého popudu. Ona „připravená místnost v horním patře“ nám říká, že Bůh nás vždy předchází. Ještě dříve, než si uvědomíme, že potřebujeme přijetí, Bůh již pro nás připravil místo, kde můžeme poznat sami sebe a cítit se jako jeho přátelé. Tímto místem je v podstatě naše srdce: „místnost“, která se může zdát prázdná, ale čeká jen na to, až bude poznána, naplněna a chráněna. Velikonoční večeře, kterou mají učedníci připravit, je ve skutečnosti již připravena v Ježíšově srdci. On vše naplánoval, zařídil a rozhodl. Přesto žádá své přátele, aby splnili svou část. To nás učí něco podstatného pro náš duchovní život: milost neodstraňuje naši svobodu, ale probouzí ji. Boží dar neruší naši odpovědnost, ale činí ji plodnou.

I dnes, stejně jako tehdy, je třeba připravit večeři. Nejde jen o liturgii, ale o naši ochotu vstoupit do gesta, které nás přesahuje. Eucharistie se neslaví jen na oltáři, ale také v každodenním životě, kde je možné vše prožít jako dar a díkyvzdání. Připravit se na oslavu tohoto díkyvzdání neznamena udělat něco navíc, ale uvolnit prostor. Znamená to odstranit to, co nás zatěžuje, zmírnit nároky, nepěstovat nereálná očekávání. Příliš často totiž zaměňujeme přípravy s iluzemi. Iluze nás rozptylují, přípravy nás usměřňují. Iluze hledají výsledek, přípravy umožňují setkání. Pravá láska – připomíná nám evangelium – se dává ještě dříve, než je opětována. Je to předem daný dar. Nezakládá se na tom, co dostává, ale na tom, co chce dát. To prožil Ježíš se svými učedníky: zatímco oni ještě nechápali, zatímco jeden se ho chystal zradit a druhý zapřít, On připravoval pro všechny večeři ve společenství.

Drazí bratři a sestry, i my jsme pozváni, abychom Pánu „připravili velikonoční večeři“. Nejen liturgickou, ale i ve svém životě. Každý projev ochoty, každý nezištný skutek, každé předem nabídnuté odpuštění, každá trpělivě přijatá námaha je způsobem, jak připravit místo, kde může Bůh přebývat. Můžeme se tedy ptát: jaké prostory ve svém životě musím uspořádat, aby byly připraveny přijmout Hospodina? Co pro mě dnes znamená „připravit“? Možná to znamená vzdát se nějakého nároku, neočekávat, že se ten druhý změní, udělat první krok. Možná to znamená více naslouchat, méně jednat nebo se naučit důvěřovat tomu, co již bylo připraveno.

Přijmeme-li výzvu k přípravě místa společenství s Bohem a mezi sebou navzájem, zjistíme, že jsme obklopeni znameními, setkáními, slovy, která nás vedou k té prostorné a již připravené místnosti, kde se neustále slaví tajemství

MANŽELÉ NAVLÁČILOVI VE VEČEŘADLE,
Peregrinatio ad Fontes Salutis,
Jeruzalém, Izrael, 2. března 2013.

nekonečné lásky, která nás podporuje a vždy nás předchází. Kéž nám Bůh dopřeje, abychom pokorně připravovali jeho přítomnost. A v této každodenní ochotě ať v nás roste také ta klidná důvěra, která nám umožňuje přistupovat ke všemu se svobodným srdcem. Neboť tam, kde byla připravena láska, může život skutečně vzkvétat.

2. Zrada.

„Jsem to snad já“ (Mk 14,19)

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 13. srpna 2025)

Večer přišel Ježíš s Dvanácti. Když byli u stolu a jedli, řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten který se mnou jí.“ Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí! Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ (Marek 14,17-21)

Drazí bratři a sestry,

pokračujeme v naší pouti ve škole evangelia a následujeme Ježíšovy kroky v posledních dnech jeho života. Dnes se zastavíme u důvěrné, dramatické, ale také hluboce pravdivé scény: okamžiku, kdy Ježíš během velikonoční večeře odhaluje, že jeden z Dvanácti se jej chystá zradit: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten který se mnou jí“ (Mk 14,18).

Jsou to silná slova. Ježíš je nevyslovuje, aby odsuzoval, ale aby ukázal, nakolik se láska, je-li pravá, neobejde bez pravdy. Místnost v horním patře, kde bylo krátce předtím vše pečlivě připraveno, se najednou naplní tichou bolestí, plnou otázek, podezření a zranitelnosti. Je to bolest, kterou dobře známe i my, když se do našich nejbližších vztahů vkrade stín zrady. Přesto je překvapivé, jak Ježíš mluví o tom, co se stane. Nezvyšuje hlas, neukazuje prstem, nevyslovuje Jidášovo jméno. Mluví tak, aby se každý mohl ptát sám sebe. A přesně to se stane. Svatý Marek nám říká: „Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ (Mk 14,19).

Drazí přátelé, tato otázka – „Jsem to snad já?“ – patří možná k nejupřímnějším, které si můžeme položit. Není to otázka nevinného člověka, ale učedníka, který objevuje svou křehkost. Není to výkřik viníka, ale šepot toho, kdo ví, že může ublížit, i když chce milovat. V tomto vědomí začíná cesta ke spáse.

Ježíš neudává, aby ponížil. Říká pravdu, protože chce spasit. A člověk, aby byl spasen, musí cítit: cítit, že je účasten, cítit, že je milován navzdory všemu, cítit, že zlo je skutečné, ale nemá poslední slovo. Pouze ten, kdo poznal pravdu hluboké lásky, může přijmout i ránu způsobenou zradou.

Reakcí učedníků není hněv, ale smutek. Nejsou rozhořčeni, jsou zarmouceni. Je to bolest, která pramení z reálné možnosti, že se jich to bude týkat. A právě tento smutek, pokud je přijímán upřímně, se stává prostorem k obrácení. Evangelium nás neučí popírat zlo, ale uznat ho jako bolestnou příležitost ke znovuzrození.

Ježíš pak připojuje větu, která nás znepokojuje a nutí k zamyšlení: „Běda tomu člověku, který Syna člověka zradí! Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil!“ (Mk 14,21). Jsou to jistě tvrdá slova, ale je třeba je správně pochopit: nejde o prokletí, ale

spíše o bolestný výkřik. V řečtině zní toto „běda“ jako nárek, povzdech vyjadřující smutek, jako zvolání upřímného a hlubokého slitování.

Jsme zvyklí soudit. Bůh však přijímá utrpení. Když vidí zlo, nemstí se, ale rmoutí se. A ono „bylo by lépe, kdyby se nebyl narodil“ není předem vynesným rozsudkem, ale pravdou, kterou může uznat každý z nás: pokud zapřeme lásku, která nás stvořila, pokud se zradou zpronevěříme sami sobě, pak skutečně ztrácíme smysl svého příchodu na svět a sami se vylučujeme ze spásy.

A přesto právě tam, v tom nejtemnějším bodě, světlo nezhasíná. Naopak, začíná zářit. Jestliže totiž uznáme své omezení, jestliže se necháme dotknout Kristovou bolestí, pak se můžeme konečně znovu narodit. Víra nás nezavazuje možnosti dopustit se hříchu, ale vždy nám nabízí cestu, jak z něj vyjít: cestu milosrdenství.

Ježíše naše křehkost nepohoršuje. Dobře ví, že žádné přátelství není odolné vůči riziku zrady. Avšak Ježíš nadále důvěřuje. Nadále usedá ke stolu se svými učedníky. Nepřestává lámat chléb ani pro ty, kteří ho zradí. V tom spočívá tichá síla Boha: nikdy neopouští stůl lásky, ani když ví, že bude opuštěn.

Drazí bratři a sestry, i my se dnes můžeme upřímně zeptat: „Jsem to snad já?“ Nikoli proto, abychom se cítili obviněni, ale abychom ve svém srdci otevřeli prostor pravdě. Spása začíná právě zde: z vědomí, že bychom to mohli být my, kdo zradí důvěru v Boha, ale že to také můžeme být my, kdo ji znovu získá, uchová a obnoví.

V tom koneckonců spočívá naděje: ve vědomí, že i když my můžeme selhat, Bůh nikdy nezklame. I když ho můžeme zradit, on nás nepřestane milovat. A pokud se necháme vtáhnout do této lásky – pokorné, zraněné, ale vždy věrné, můžeme se skutečně znovu narodit. A navrátit se do života už nikoli jako zrádci, ale jako ustavičně milované děti.

3. Odpuštění.

„Miloval je až do krajnosti“ (Jan 13,2)

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 20. srpna 2025)

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Dábel už vnukl Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. (Jan 13,1-5)

Drazí bratři a sestry,

dnes se zaměříme na jeden z nejvíce šokujících a nejjasnějších gest evangelia: okamžik, kdy Ježíš během poslední večeře podává sousto tomu, kdo ho zradí. Není to jen gesto sdílení, je to mnohem více: je to poslední pokus lásky o to, aby se člověk nevzdal.

Svatý Jan s hlubokou duchovní citlivostí popisuje tento okamžik takto: „Během večeře, když již d'ábel vložil do srdce Jidáše, syna Šimona Iškariotského, aby Ježíše zradil [...], Ježíš, věda, že přišla jeho hodina [...], miloval je až do konce“ (Jan 13,1-2). Milovat až do

konce: to je klíč k pochopení Kristova srdce. Láska, která se nezastaví před odmítnutím, zklamáním, ani nevděkem.

Ježíš zná svou hodinu, ale nepodléhá jí: volí si ji. On sám rozpoznává okamžik, kdy jeho láska bude muset projít nejbolestivější ranou, ranou zrady. A místo aby se stáhl, obviňoval, bránil se... nepřestává milovat: umývá nohy, namáčí chléb a podává ho.

„Je to ten, pro kterého namočí chléb a dám mu ho.“ (Jan 13,26). Tímto prostým a pokorným gestem Ježíš dovršuje svou lásku. Ne proto, že by nevěděl, co se děje, ale právě proto, že vidí jasně. Pochopil, že svoboda druhého, i když se ztratí ve zlu, může být stále dosažena světlem mírného gesta. Protože ví, že skutečné odpuštění nečeká na pokání, ale je nabízeno jako první, jako bezplatný dar, ještě předtím, než je přijato.

Jidáš to bohužel nechápe. Po soustu – říká evangelium – „vstoupil do něj satan“ (v. 27). Tento úryvek nás zasahuje: jako by zlo, dosud skryté, se projevilo poté, co láska ukázala svou nejzranitelnější tvář. A právě proto, bratři a sestry, je toto sousto naší spásou: protože nám říká, že Bůh dělá všechno – opravdu všechno – aby nás dosáhl, i v hodině, kdy my ho odmítáme.

Právě zde se zjevuje odpuštění v celé své moci a ukazuje konkrétní tvář naděje. Není to zapomnění, není to slabost. Je to schopnost nechat druhého svobodným a milovat ho až do konce. Ježíšova láska nepopírá pravdu bolesti, ale nedovolí, aby zlo mělo poslední slovo. To je tajemství, které Ježíš pro nás uskutečňuje a na kterém jsme někdy povoláni se podílet i my.

Kolik vztahů se rozpadá, kolik příběhů se komplikuje, kolik nevyřčených slov zůstává viset ve vzduchu. Evangelium nám však ukazuje, že vždy existuje způsob, jak pokračovat v lásce, i když se vše zdá být nenapravitelně ztraceno. Odpustit neznamená popřít zlo, ale zabránit mu, aby způsobilo další zlo. Neznamená to říkat, že se nic nestalo, ale udělat vše pro to, aby budoucnost nebyla určována záští.

Když Jidáš opustil místnost, „byla noc“ (v. 30). Ale hned nato Ježíš řekl: „Nyní byl Syn člověka oslaven“ (v. 31). Noc ještě trvá, ale už se začíná rozednívat. A rozednívá se, protože Kristus zůstává věrný až do konce, a tak je jeho láska silnější než nenávist.

Drazí bratři a sestry, i my prožíváme bolestné a únavné noci. Noci duše, noci zklamání, noci, kdy nás někdo zranil nebo zradil. V takových chvílích máme pokušení uzavřít se, chránit se, oplatit úder. Ale Pán nám ukazuje naději, že existuje vždy jiná cesta. Učí nás, že i tomu, kdo se k nám otočí zády, můžeme nabídnout sousto. Že můžeme odpovědět tichem důvěry. A že můžeme jít dál s důstojností, aniž bychom se vzdali lásky.

Prosme dnes o milost umět odpouštět, i když se necítíme pochopení, i když se cítíme opuštění. Právě v takových chvílích totiž láska může dosáhnout svého vrcholu. Jak nás učí Ježíš, milovat znamená nechat druhého svobodného – i když nás zradí – a nikdy nepřestat věřit, že i tato svoboda, zraněná a ztracená, může být vytržena z područí temnoty a vrácena světlu dobra.

Když světlo odpuštění pronikne nejhlubšími trhlinami srdce, pochopíme, že nikdy není zbytečné. I když ho druhý nepřijme, i když se zdá marné, odpuštění osvobozuje toho, kdo je dává: rozpouští zášť, navrácí mír, vrací nás k nám samým.

Ježíš prostým gestem nabídnutého chleba ukazuje, že každá zrada se může stát příležitostí ke spáse, pokud je zvolena jako prostor pro větší lásku. Nepodléhá zlu, ale vítězí nad ním dobrem a brání mu uhasit to, co je v nás nejvlastnější: schopnost milovat.

DUCHOVNÍ POUŤ SVATOU BRANOU (5)

(BAZILIKY SV. PETRA V ŘÍMĚ)

HODIE MECUM ERIS IN PARADISO¹

Dnes budeš se mnou v ráji

(Lk 23,43)

O dvanáctém panelu můžeme říci, že je syntézou celých lidských dějin: uprostřed naší zloby se vypíná Kristův kříž, nekonečná Boží láska se stala viditelnou a blízkou až do té míry, že se nechala ukřižovat, Boží láska se doslova nechala napadnout našimi hříchy, a na tento útok odpověděla nabídkou odpuštění: „*Otče, odpusť jim!*“ (Lk 23,34).

Svatý Jan Pavel II., když v zamyšlení stál před scénou Ježíšova ukřižování, zvolal: „*Bez tohoto umučení by pravda, že Bůh je láska, visela ve větru!*“

Vskutku, z kříže neustále zní toto volání: „*Bůh tě miluje! Bůh na tebe čeká! Bůh již má ve svém srdci připraveno odpuštění tvých hříchů. Otevři mu své srdce a poznáš, jak pravdivé je Boží milosrdenství a jak krásné je Boží*

odpuštění“.

Jeden ze zločinců, kterého nazýváme „dobrým lotrem“, uvěřil volání lásky Ukřižovaného, a s pokorou a důvěrou dítěte říká Ježíši: „*Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království!*“ (Lk 23,42). Ježíšova odpověď je jasem světla, jež dává zazářit milosrdné tváři Boha: „*Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.*“ (Lk 23,43).

Poutníci, procházející Svatou branou, hladili Ježíše jako by se opírali o jeho milosrdenství, a toto pohlazení dodávalo lesk svatému tělu Ukřižovaného. Ruka poutníků se však natáhla, aby pohládila i tvář „dobrého lotra“: výmluvné gesto, které vyjadřuje souznění s jeho prosbou, s jeho pokorou, s jeho kajícností. Vstupme na tuto půdu obrácení, kterou otevřel muž, který představuje nás všechny v kajícím volání a odevzdání se do náruče v náručí Milosrdenství, které se nechalo přibít na kříž, aby nás osvobodilo od zloby.

¹ RÁJ KAJÍCÍMU LOTROVI. Ježíš na kříži mezi dvěma zločinci slibuje kajícímu lotrovi po pravici nebeské království (Lk 23,33.39.40.42-43).

MODLEME SE

*Pane, tvůj kříž mám odhaluje tajemství našeho hříchu.
Ty, nevinný, jsi vstoupil do dějin, které jsme prohnili svou pýchou
proměněnou ve vzdor, sobectví, nenávist a násilí.*

*Ty jsi vytrpěl utrpení celých lidských dějin, abys nám odhalil drama svobody,
která odpoutáním se od Boha zakouší hořkost útěku od Míru, Světla, od Lásky.*

*Ale Kříž, Pane Ježíši, odhaluje především tajemství Tvé lásky,
silnější než naše hříchy, houževnatější než naše vzpoury, mocnější než naše prázdná síla.*

Ukřižovaný Ježíši, Ty jsi Naděje, procházející klikatými cestami člověka všech věků!

Ukřižovaný Ježíši, Ty jsi jistota, že Bůh nás neodvolatelně miluje.

Ukřižovaný Ježíši, „smiluj se nad námi, hříšnými“ (Lk 18,13)

a „pamatuj na nás ve svém království (Lk 23,42). Amen.

BEATI QUI CREDIDERUNT²

Blahoslavení, kdo uvěřili (Jan 20,29)

Tomáš, přestože byl apoštol, zpočátku nevěřil těmto úchvatným dějinám milosrdenství a odpuštění: pro něj vše skončilo na kříži! A mnozí smýšlejí stejně!

Křížem však vše začíná: začínají nezadržitelné dějiny lásky, která hledá Pavla na cestě do Damašku, která promlouvá k Františkovi z Assisi v chudičském kostelíku svatého Damiána, která poznamenává stigmaty tělo patera Pia v chóru kapucínského kostela v San Giovanni Rotondo ..., buší na bránu tolika srdcí a působí zázraky obrácení: jako se to stalo Jeronýmu Emilianimu, Karlu de Foucauldovi, odsouzenému k trestu smrti pod gilotinou Jacquesu Feschovi, Giovanni Papinimu, Curziu Malapartemu, Leonardu Mondadorimu, Claudii Koll ... a množství duší, které otevřely Ježíši bránu srdce.

² ZJEVENÍ TOMÁŠOVI. Ježíš ukazuje Tomášovi, nevěřícímu apoštolu, ruce a ránu v boku (Jan 20,26-29).

Tomáš se hned po velikonocích zařadil do těchto obdivuhodných dějin víry, která proměňuje život. Když viděl rány po hřebecích a ránu, kterou zanechalo kopí v Ježíšově boku, zvolal: „Pán můj a Bůh můj!“ (Jan 20,28).

Svatý Řehoř Veliký to komentoval slovy: „*Pánova nekonečná dobrota podivuhodně způsobila, že tento pochybující učedník, tím že se dotkl ran na těle svého Mistra, uzdravil v nás rány naší nevěry. Více totiž prospěla naší víře nevěra Tomášova než víra věřících učedníků: neboť tím, že se dotkl a uvěřil, naše mysl nechává stranou všechny pochybnosti a utvrzuje se ve víře*“ (Homílie 26,4-7).

Ať se tak skutečně stane!

MODLEME SE

*Tomáši, apoštole pochybností, ale také pokory,
jež propuká v pevnou, přesvědčenou a přesvědčující víru.*

*Oroduj za mě, abych, když patřím na rány Ukřižovaného Ježíše,
dokázal dnes zvolat: „Můj Pane a můj Bože, jak jsi mě miloval!“ Amen.*

ACCIPITE SPIRITUM SANCTUM³

*Přijměte Ducha Svatého
(Jan 20,22)*

Čtrnáctý panel nás přivádí do večeřadla: apoštolové jsou shromáždění v modlitbě a očekávání, ale v srdci mají velký strach ... protože jas Zmrtvýchvstalého ještě neosvítí význam Kříže a neodhalil lásku, kterou v sobě má a kterou předává.

Je den velikonoc, ale srdce apoštolů je dosud ve Velkém pátku: k tomu to zpoždění může docházet stále znovu, může se opakovat. Ježíš vstupuje do večeřadla zavřenými dveřmi: nyní je Pán, Vítěz, Zmrtvýchvstalý .. jenž prochází celými dějinami a všemi zdmi času. A říká apoštolům: „*Jako Otec poslal mne,*

³ ZMRTVÝCHVSTALÝ VE VEČEŘADLE. Vzkříšený Kristus obklopen apoštoly, dává jim posláni a dar Ducha Svatého (Jan 20,19.20-23).

tak já posílám vás“ (Jan 20,21).

Apoštolové mohli namítnout: „*Ježíši! Dyť my se od tebe tolik lišíme, jsme svíráni slabostí, zradou, nestálostí. Jak bychom mohli pokračovat ve tvém díle?“*

Ježíš však zpochybňuje naši slabost mocí své Lásky. Zpochybňuje naši nedůvěru skálou své věrné Lásky. A odvětlí: „*Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (Jan 20,22-23)*

Církev není příbytkem hrdinů: Církev je domovem hříšníků, kteří neustále potřebují odpuštění. Ale pozor! Boží odpuštění přichází pouze dveřmi kajícího a následně branou změny života. Je zřejmé, že není-li pokání, není odpuštění hříchů! Protože pokud by tomu tak nebylo, odpuštění by bylo pokrytectvím, bylo by náterem, který zakrývá, nikoli zbavuje ošklivosti hříchu.

Blaise Pascal přiléhavě poznamenal: „*Nevzýváme Boží milosrdenství, aby nás nechalo v našich hříších, ale aby nás jich zbavilo“.* Jak bychom mu nedali za pravdu?

MODLEME SE

Přijď, Duchu Svatý!

*Sejmi závoj z našich očí, abychom poznali,
že Ježíš je Pán: Bůh, který se z lásky stal člověkem,
z lásky poutníkem našich cest, z lásky ukřižovaným a vzkříšeným,
z lásky k nám.*

Přijď, Duchu Svatý!

*Dej, ať prahneme po Božím Slovu
a své srdce máme otevřené Světlu,
pokorné a ochotné k naslouchání,
vytrvalé v hledání Pravdy,
která se skrývá na každé stránce Písma svatého.*

Přijď, Duchu Svatý!

*Dej nám padnout na kolena před Eucharistií,
abychom se klaněli a toužili po Chlebu,
který se stal Živou Láskou,
aby nám dal Živou Láskou se stát.*

Přijď, Duchu Svatý!

*Dej, ať jsme schopni plakat nad hříchem,
radostně přijímat odpuštění,
běžet do Mariiny náruče,
abychom se naučili jejímu „Tady jsem“ a Magnificat.*

Přijď, Duchu Svatý!

Duchu Svatý, díky!

Amen.

*„Velehradská bazilika
se svým tajemným světlem,
které se zdá vycházet
z vnitřku chrámu,
se svou záplavou zlatých
forem a soch světců,
působí dojmem
'nebe na zemi'.“*

Tomáš kardinál Špidlík, S.J.

Posvátný úžas, kdys vyslovený na prahu Hagia Sophia v Konstantinopoli posly knížete Vladimíra, jenž ex toto corde v slovu kardinála Špidlíka zaznívá, v onen sluncem zalitý devátý srpnový sobotní den, v srdcích odevšad přišedších souzněl, a v svatyni, kde Slovo pravdy věčné ústy Soluňanů zaznělo nám před věky, co zlatá studnice moudrosti nebes, duši a naděje tepem dnes stejně jako před léty.

Obdiv, úžas, jenž v svatyni velehradské nás obepíná, touhou, snahou uměním vyjádřit tajemství, co v nás dřímá. Bůh, který – jak svatý Jan praví – Láskou je, od věčnosti v své Prozřetelnosti každého v srdci maje, nás miluje. Jsa Láskou, nemůže být sám, co Otec je Synem milován a Láskou Ducha v jediném bytí v Trojici vyznáván a oslavován.

Neproniknutelné to tajemství, v Boží mysli od věčnosti, jediné stvoření podle Jeho obrazu a podobnosti, v svobodném svém srdci hostí. Proto Prozřetelností mu dáno, že nemůže zůstat samo. Sobě nepochopitelnou bytostí se stává, nesetká-li se s Láskou, která jediná smysl žití dává, je-li pravá, zemi nebes činí, a co Trojjediné lásky dar, nikdy se nevyčerpává.

A tak, ať jaká kdy doba, Velehrad víry, láskou ožívá vždy znova. Zvony velehradské hlasem „vivos voco“ neustávají k setkání zvát a čas v život proměňovat. Jejich z čisté lásky znovuzrození – jak v nich vepsáno kdys profesora na jezuitském učilišti Tomáše Špidlíka svědectví: „Z Marie Josef zdobí moje čelo, které krutý barbar rozbil za války. Z čisté lásky lidu ožilo mé tělo, s vámi hlas můj lkal, teď jásej do dálky“, - vítalo ze Suché Loze – od kaple sv. Cyrila a Metoděje, a z Bánova – od kostela sv. Martina, snoubenců Jaroslavy Beníčkové a Martina Navláčila svatebního kočáru slavnostní spřežení.

A tak hosti, poutnice, poutníče, přáteli, jako v onom 'včera' - i dnes, o zlatém jubileu, - co „nova et vetera“ vítá bazilika velehradská: „ať zazní píseň jásavá, tady, kde Mojmírova Morava o dávné slávě sní. Ať svatá slova Cyrila, tady, kde do srdce zvonů ulila své víry, naděje, lásky poselství, k srdcím našim promluví.“

„Blaze každému,
kdo kráčí po Boží cestách“
(Žalm 128)

Vskutku výmluvné -
v této svatyni jezuitskému
řádu svěřené - co
Eucharistie entrées - zaznělo
v interpretaci regenschoriho
- Jakuba Macka -
majestátné Preludium k Te
Deum, nejslavnějšímu dílu
Marca Antoine
Charpentiera, někdejšího
kapelníka jezuitského
chrámu Saint Louis v Paříži,
v době baroka, které - co

bazilika velehradská, blízkost nebe zpřítomňuje, kde poutník téměř na dosah anděly má, se
světci, světicemi, mučedníky, učiteli církve rozmlouvá, a v tomto živém *communio
sanctorum*, adoruje a Krédo vyznává.

Rovněž v trojici koncebrujících kněží
geneze slavnosti skryta symbolika: hlavní
celebrant, zvěčnělému P. Karlu Rybníkáři
(foto s P. Aloisem Randou), který snoubence
před padesáti lety oddával, kdys ministroval, a
tento nezapomenutelný Boží služebník jej
svým osobním svědectvím inspiroval. Prvním
koncelebrantem pak spirituál Gymnázia
Velehrad, P. Josef Biernát - rovněž rodák ze
Suché Loze, obce ženicha a dnes života
manželů, jejichž společné „ora et labora“ víry
svědectví jistě i jemu před třemi lety jedním
z kamínek na cestě ke kněžství. Druhým
koncelebrujícím pak P. Jiří Putala, farář
bánovský, jenž co „pastor bonus“ rodnou
farnost manželů reprezentoval.

„Slyšte slovo ...“ - v prologu k evangeliím
zvolání k národům slovanským to Cyrillovo,
první kapitolou Geneze dnes inspirované Boží
slovo promlouvá o stvoření a jedinečném povolání muže a ženy, člověka.

Ten, co muž a žena, po Božích cestách kráčeje, jak praví žalm, může si být jist, že blaze
a dobře mu, z výtěžku svých rukou bude jíst. Manželka, co plodná réva, synové jako oliv
výhonky, a požehnaný muž, jenž Jeruzaléma uzří štěstí.

Ať tato radostná zvěst
– evangelium, tedy zazní:

Prosbou pak slova Apoštola národů Efesanům, by Kristus vírou v srdcích přebýval, a oni, zakořenění a upevnění v lásce, celou tu šířku a délku, výšku a hloubku jeho lásky, veškeré poznání přesahující, poznávali a šířili vždy dál.

Nejkrásnější Boží lásky svědectví, právem žádá krásné místo pro Magnu chartu křesťanství. Takové pak pro poselství o štěstí vybral sám Ježíš – jím Hora blahoslavenství.

MANŽELÉ NAVLÁČILOVI NA HOŘE BLAHOŠLAVENSTVÍ,
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 26. února 2013.

milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu."

בואו ניצור גבר.

ποιήσωμεν ἄνθρωπον

FACIAMUS HOMINEM

UČIŇME ČLOVĚKA

První slova homílie – v trojici biblických jazyků nápisu na Ježíšově kříži, a v cyrilometodějské svatyni odkaz na slavnou Konstantinovu disputaci v Benátkách⁴, zvěčnělou Hradišťanem s Jiřím Pavlicou, - dávají díky Božímu zjevení naslouchat niternému rozhovoru Trojjediného Boha, a tak vstoupit do tajemství člověka, stvořeného podle Božího obrazu a podobenství. Bůh není sám, je Milujícím, Milovaným, Láskou.

Člověk proto nemůže žít bez lásky. Je sám sobě nepochopitelnou bytostí a jeho životu chybí smysl, nepozná-li lásku, nesetká-li se s ní, nezakusí-li ji, neosvojí-li si ji, a nemá-li na ní

živou účast⁵. Od věčnosti, v paměti trojjediné Lásky, bylo tedy skryto setkání i svobodné a upřímné „slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost; že tě nikdy neopustím, že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh“, Jaroslavy a Martina onoho 9. srpna 1975, za pontifikátu papeže „civilizace lásky“ (Pavla VI.). Od té chvíle, co proroctví snad, slova papeže Jana Pavla II., pronesená o první historické pouti Petrova nástupce na Velehrad, v společném jich životě rezonují: „*Stavte na Kristu, úhelném kameni, společnost a kulturu budoucího věku.*“

A tak od chvíle oné, Boží slovo stvořitelským „učinme“ na počátku vyslovené, díky lásce, v „slibu manželském“ skryté, stále činným včil v rodinné firmě Navláčil. Vždyť naděje na vybudování lepšího a člověka důstojnějšího světa, marná tam, kde dům nestaví sám Pán - „*Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laborant, qui aedificant eam*“, jak praví 127. žalm.

Dnes, kdy svátek Spolupatronky Evropy se slaví v *Scientia Crucis* (Moudrosti Kříže) sv. Terezie Benedikty od Kříže (Edith Stein) vzhlížíme ke zdroji naděje onoho budování. Dnes však i 80 let od svržení atomové bomby na japonské Nagasaki, kdy jiný žár lidstvo pohřbíval. Jak výmluvná v tuto chvíli slova papeže Lva XIV., který výrok přeživšího oné tragédie - lékaře Takaši Nagaje v poselství k výročí oné strašlivé události cituje: „*The person of love is the person of 'bravery' who does not bear arms*” – *Člověk lásky, je člověkem odvahy, láska jedinou jeho zbraní*“.

⁴ „My známe jen tři jazyky, kterými lze Boha v knihách slavit: hebrejský, řecký a latinský“. Filozof (sv. Cyril) jim odpověděl: „Zdaž nepadá déšť od Boha na všechny stejně? Nebo slunce také nesvítí na všechny? Nedýcháme na vzduchu všichni stejně? Jak se tedy vy nestydíte připomínat jen tři jazyky a chcete, aby všechny ostatní jazyky a národy byly slepé a hluché? Povězte mi, pokládáte Boha za bezmocného, jako by to nemohl dát, či za závistivého, jako by nechtěl? My přece známe mnoho národů, kteří mají své knihy a vzdávají Bohu slávu každý svým jazykem...“ (Života sv. Konstantina-Cyryla).

⁵ Jan Pavel II., encyklika *Redemptor hominis*, 10: AAS 71 (1979), 274.

Dvojí žár promlouvá tak v jeden den - žár zla pekel, jenž zemi činí hřbitovem, a proti tomu žár lásky, která plodí, dýchá životem. Ona i na troskách dějin - jak právě před 150 lety v Pompejích – „městě duchů“, milostný obraz počátkem nového života se stal, skrze Matku naší naděje, velehradskou Matku krásného milování, v růžencových tajemstvích, v srdcích věčný probouzí ideál. Věčnost pak, jak slovo kardinála Špidlíka na Velehradě dí – „vytvářejí vztahy, které nekončí!“

„*Μακάριοι ἐστε* - šťastní jste, drazí zlatí manželé, blahoslavení Vy - Jakube, Pavle, Martine, Petro, Agáto, Filipe, Dito, Beato, Brigitko, Rafaeli, Martinku, - že v kříži dědictví víry otců do vínku vám dáno, pro něž pokolení řádných lidí požehnáno, - že vírou chrámem Božím jste – „radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu“.

„Požehnaný jsi, Hospodine, neboť tys ve své dobrotě stál při nás, ať nám život přinášel věci dobré nebo zlé. Pomáhej nám, prosíme, abychom si i nadále zachovali věrnou lásku a osvědčili se jako svědkové smlouvy, kterou jsi s námi uzavřel.“

„Hospodin ať vás opatruje po všechny dny vašeho života. Ať je v dobách nepříznivých vaší útěchou, v příznivých vaší pomocí, ať celý váš dům zahrnuje svým požehnáním. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

Vyznání pak to vděčné, završilo Dvořákovu Largo z Novosvětské.

Co mezi zemí nebem hlasu zvon, ze srdcí v Modlitbě věřících, proseb radosti, naděje, úzkosti, bolesti času, Kristových učedníků se vznáší vroucí „Kýrie eleison“:

- Otče svatý, Bože věrný, jenž vyžaduješ a odměňuješ zachovávání tvé smlouvy, naplň svým požehnáním tyto své děti, Jaroslavu a Martina, které slaví 50. výročí svého manželství.
- Ty, jenž se Synem a Duchem svatým žiješ v plné a dokonalé jednotě života a společenství lásky, rozhojni v těchto manželech svátostnou milost a stále v nich rozněcuj trvalou novost lásky.
- Ty, který řídíš běh lidských událostí a dáváš nám účast na Kristově kříži a jeho slávě, dej, ať tito manželé, přijímají v duchu víry radosti i strasti života, a za všech okolností lnou k tvé vůli.
- Ty, který jsi na manželské smlouvě zbudoval nový stav křesťanského života, dej, ať tito manželé jsou stále svědky tajemství lásky tvého Syna.
- Ty, jenž jsi na Petrově skále zbudoval rodinu své Církve, provázej silou Ducha papeže Lva XIV., aby jako 'svědek naděje' ukazoval cestu tvé pravdy uprostřed pohnutých dějin současného světa.
- Bože Abrahámův, shlédni na počínání vládců Tvého národa, páchané na zbídačeném obyvatelstvu Pásma Gazy a na křesťanských komunitách v Zajordání, umírajících hladem, zjev svou moc, a ukaž se Otcem ubohých.
- V této bazilice Mariina nanebevzetí a svatých soluňských bratří, o svátku Patronky Evropy, umučené v koncentračním táboře Birkenau, tě prosíme za děti a rodiny zmučeného ukrajinského národa, které se utíkají k Matce tvého Syna, ať poznají čas míru.
- Ty, který jsi vyrůstal v Nazaretské rodině, pomáhej generacím našich rodin, ať u vědomí, že křehkost starých vyžaduje sílu mladých, a nezkušenost mladých potřebuje svědectví starých, se obnovují setkáním s Tebou v modlitbě a při mši svaté, a stávají se v každém věku znamením naděje.
- Ty, jenž jsi první a poslední, Živý, dej, ať naši blízcí, kteří završili své pozemské putování, dojdou účasti na tvé slávě.

„Požehnaný jsi Hospodine... z tvé štědrosti jsme přijali...“ – vděčnosti židovského národa to dávná slova, jež Boží lid - co jeho Mistr a Pán - nad obětními dary pronáší vždy znova, praví, že vše z inspirace, jež Ducha vanutím, vzchází, jako kdys u Charlese-François Gounoda, - který u příležitosti zlatého kněžského jubilea papeže dogmatu Neposkvrněného Početí – bl. Pia IX. hymnus zkomponoval, který později papežskou hymnou se stal, - kdy svému působivému Ave Maria z preludia Bachova vzejít dal, v němž „požehnaná, mezi ženami“, Gabrielem „raduj se!“ oslovena, vždy, a zvláště v této chvíli probouzí vědomí vděčnosti Boží prozřetelnosti

za vše, co jsme žili. Ta nyní „nebem na zemi“ baziliky velehradské rezonuje v sopránů sólistky Národního divadla, Petry Alvarez Šimkové⁶.

Ve svatyni Pater Noster v Jeruzalémě,
Peregrinatio ad Fontes Salutis, 1.3. 2013.

„Otče náš“ – to nejkrásnější oslovení, v němž k nebi důvěra upírá se Božích dětí, při Eucharistii dnešní slavnostní, jazykem v světě „nejznámějšího Čecha“, jímž Pražské Jezulátko, jež přibýlo k nám ze Španělska, tenorem rodným, velkolepým „PADRE NUESTRO“ Rafaela Alvareze⁷ chrámem zní.

⁶ Vystudovala operní zpěv v italské Mantově a ve Vídni (Universität für Musik und darstellende Kunst). Již v období studia s úspěchem absolvovala řadu mezinárodních pěveckých soutěží a každý rok účinkovala jako sólistka na letních operních festivalech (mj. Festival Aix en Provence), opakovaně vystupovala v inscenacích divadla Theater an der Wien ve Vídni, kde mimo jiné účinkovala po boku Plácida Dominga v operě *Goya*. Dále byla sólistkou Vídeňského operního léta a produkce Neuer Oper Wien, která je zaměřena na soudobá operní díla. Po návratu do České republiky se stala stálým hostem Divadla J. K. Tyla v Plzni a záhy přišly nabídky dalších českých divadel – včetně Národního divadla v Praze. K prvním rolím na českých scénách patřily hlavní ženské role v operách *Rigoletto*, *Figarova svatba*, *Faust a Markétka*, *Gioconda* a mnohé další. Počínaje sezónou 2020/2021 Petra Alvarez nastoupila do angažmá Národního divadla v Praze. Zde již v předešlých letech hostovala v hlavních rolích oper *Andrea Chénier*, *La traviata*, *Mefistofeles*, *Don Giovanni*, *Jonny vyhrává*, *Prodaná nevěsta*, *Trubadýr*, *Bohéma*. V sezóně 2020/2021 zde debutovala titulní rolí v operě *Tosca* a nově byla obsazena též v operách *Maškarní ples* a *Káťa Kabanová*. Petra Alvarez je držitelkou dvou úzkých nominací na Cenu Thálie. V roce 2010 byla nominována za roli Mařenky v *Prodané nevěstě* a v roce 2019 za roli Elektry v operě *Idomeneo*. K mimořádným uměleckým událostem posledních let patří její koncert s Andreou Bocellim v pražské O₂ areně.

⁷ Rafael Alvarez se narodil se v roce 1970 v Mexico City. Hudební vzdělání získal nejprve na Národní mexické konzervatoři (Conservatorio Nacional de Música, 1987–1995), kde u Antonia Lópeze a Yordy Ramiro absolvoval studium zpěvu a vedení sboru. Poté obdržel stipendium na Musikhochschule ve Vídni (1995–1996). Tři roky působil v mexické Národní operě (Opera Nacional de México), kde ztvárnil mj. Nemorina (Nápoj lásky), Vévodu mantovského (*Rigoletto*), Ferranda (*Così fan tutte*) a Almagu (Lazebník sevillský). Účinkoval také v Teatro Trujillo v Peru (Alfredo v *La traviatě* a Edgardo v *Lucii di Lammermoor*). V listopadu 1997 získal Cenu za nejlepší interpretaci v pěvecké soutěži Carla Morelliho v Mexico City. Po odchodu do Vídně účinkoval v Neue Oper Wien. V dalších letech absolvoval mistrovské kurzy u Ramóna Vargase, Renaty Scoto, dále kurz německé písně u Zegera Vandersteena v mexickém operním studiu S. I. V. A. M. a kurz písně a oratoria u P. Thomase Kerbla a Althei Bridges v Linzi. V roce 2006 zpíval roli Michela v *Julietě Bohuslava Martinů* a Ferranda v *Così fan tutte* v Schlosstheateru Schönbrunn. Od roku 2007 působí také v divadlech v České republice (Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Olomouc, Brno), hostoval rovněž v bulharském Plovdivu. V roce 2008 debutoval jako Faust v Edinburgh Grand Opera. V roce 2009 začal pravidelně spolupracovat se Státní operou Praha

Jaroslava Navláčilová při Eucharistii v kapli Svatého Korporálu v katedrále v Orvietu, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 7. 6. 2007.

Při svatém přijímání hymnus
„PANIS ANGELICUS“
sv. Tomáše Akvinského
chrámem zněl,
belgicko-francouzským
skladatelem Césarem
Franckem zhudebněn.

*„Chléb andělský přetajemně,
stal se chlebem dětí země,
které zdvihá k božské cti.“*

Poutní chvíle v Kapli Svatého
Korporálu v Orvietu,
tak připomněl.

Působivé pak po svatém přijímání - trojice
synů Navláčilů - Bohu za rodiče děkování:

Pane, děkujeme ti za dar tvé Lásky,
která dává život:
bud' požehnán, že jsi nám v plodnosti
a kráse lásky našich rodičů ukázal
SVOU TVÁŘ OTCE, který vše podpírá
svou silou a milosrdenstvím;
SVOU TVÁŘ MATKY, která vše, co dává,
dává s něhou a laskavostí;
SVOU TVÁŘ ŽENICHA, jenž se zcela obětuje,
a bratra, který se o všechno dělí. Amen.

Nato k nim v Te Deum i Boží lid se připojil.

(Princ v Dvořákově Rusalce, Vévoda mantovský v Rigolettovi, Pinkerton v Madama Butterfly ad.). V létě 2010 se představil jako Don José v Soulu, kde se spolu se sólisty Státní opery Praha podílel na představení Carmen v rámci 1. Korejského operního festivalu v Seoul Arts Centru pod taktovkou Jiřího Mikuly. V sezoně 2010/2011 debutoval ve Slovenském národním divadle v Bratislavě, kde ztvárnil roli Jacopa Foscariho v nové inscenaci Verdiho opery Dva Foscariové v nastudování Friedricha Haidera. Od sezony 2012/2013 je sólistou Janáčkovy opery Národního divadla Brno.

Jen co doznělo „*bud' s námi tvé požehnání*“, pohled k hlavnímu oltáři se ubíral, jenž kardinál Bedřich Fürstenberg, deset let po svém jmenování olomouckým arcibiskupem, co dar k miléniu příchodu svatých Bratří ze Soluně na Moravu, v Římě z karárského mramoru zhotovit nechal, a bazilice velehradské v roce 1863 věnoval. Na epištolní straně, pod menzou reliéf připomínající loučení Konstantina-Cyryla s bratrem Metodějem (r. 869) v Římě před smrtí. Na Velehradě, stejně jako v kryptě baziliky sv. Klimenta v Římě, svatého Filozofa promlouvá slovo poslední – požehnání, jak citát u jeho hrobu ve věčném místě, kardinálem Špidlíkem vytvořený, dí: „SVATÝ CYRIL UMÍRAJE UČEDNÍKY ŽEHNAL: TYS MI JE DAL, TOBĚ, BOŽE JE VRACÍM. SVOU MOCNOU PRAVICÍ JE VEĎ A POKROVEM SVÝCH KŘÍDEL JE PŘIKRYJ.“

Vskutku úžas jímá nad těmito Boží prozřetelností psanými dějinami, jejichž součástí jsme my sami, když na tomto místě dnes dlí Papežské požehnání, které papež František poslal manželům Navláčilovým necelé tři týdny před svou smrtí (viz předposlední strana obálky).

Při jeho předávání zazněl hymnus sv. Františka na stvoření, který jeho Patron složil u sv.

Damiána právě před 800 lety, pouhý rok před smrtí. V něm, ač už slepý, opěvuje krásu slunce, měsíce, hvězd, všeho, co dílem Božím jest.

Snad už ani nebudeme překvapeni, po tolikerém prozřetelnostním dění, když zmíníme, že Rio Ortolani tento hymnus zhudebnil pro Franca Zefirelliho nezapomenutelný Oscarový film - „*Fratello sole, sorella luna*“ v době, kdy Jaroslava a Martin na životní cestu lásky, úcty a věrnosti, zamilovaní se ubírali.

*„Bud' veleben, ó Pane můj, nejvyšší Králi,
vše ať zní k chvále tvé. Za dary dík z tvé
dlaně otcovské. Za slunce zář, co dává
radost všem, tisíce hvězd na nebi jiskřivém.
Za větru zpěv i mlhu podzimní, za vodu
čistou ted' můj dík ti zní. Za ohně svit, co
noci tmu zahání. Těž, Pane, dík, za zemi
mateřskou, za plodů dar, co na ní vyrostou.
Že hýčká dál a živí děti tvé. Tvé děti, když
stále v lásce zůstanou, sám nejvyšší jim
budeš korunou. Bud' veleben, ó Pane můj,
nejvyšší Králi, vše ať zní k chvále tvé.
Za dary dík z tvé dlaně otcovské.“*

Mimořádná vděčnost a obdiv k daru umění a víry svědectví, pak na závěr zní slovy nevzácnějšího poutníka velehradského – sv. Jana Pavla II.: „*Ce monde dans lequel nous vivons a besoin de beauté pour ne pas sombrer dans la désespérance...*“ – Svět, ve kterém žijeme potřebuje krásu, nemá-li upadnout do zoufalství. Krása, jako pravda, vnáší radost do lidských srdcí, je vzácným plodem, který odolává zubu času, pojí generace ve sdíleném úžasu – a to díky Vám: Petro, Rafaeli, Rafaeli ml., Jeshuo Alvarezovi! Ať Nanebevzatá nad Vámi bdí, a co „*Madre del verdadero Dios*“, svou láskou provází.

Hymnem „ZDRÁVAS KRÁLOVNO“
od Leoše Janáčka slavnost vrcholí,
na místě, kde láskou v srdcích,
nebe na zemi.

„*Všechno, co žijeme s láskou, přechází s Kristem do vzkříšení*“
(Velehradu víry, Tomáše kardinála Špidlíka vyznání,
díky Navláčilovým, i v Suché Lozi se skví, na místě očekávání všeho završení).

NÁBOŽENSTVÍ NA ZŠ PUSTIMĚŘ

Přihlášky prvňáčkům dají paní učitelky, starší zájemci je dostanou přímo v hodině náboženství od paní katechetky. Náboženství je nepovinný předmět. Do náboženství může chodit kdokoli, účast ve školním předmětu náboženství není vázána křtem ani pravidelnou účastí na bohoslužbách a je zdarma.

ROZVRH VÝUKY NÁBOŽENSTVÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2025/2026:

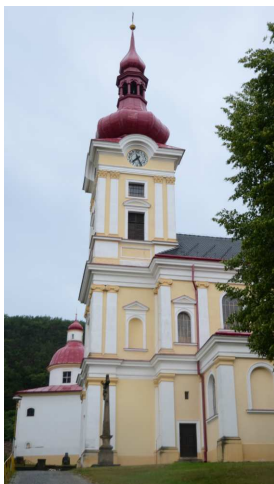
ÚTERÝ: 1.+2. třída: 11.35 – 12.20 3.+4.+5. třída: 12.35 – 13.20

6.-7. třída: 13.30 – 14.10

VÝUKA BUDE ZAHÁJENA V ÚTERÝ, 9. ZÁŘÍ 2025.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (3. 8. 2025)

PUSTIMĚŘ: 2.100,-Kč; **DRYSICE:** 3.310,-Kč; **PODIVICE:** 2.070,-Kč; **TOPOLANY:** 1.160,-Kč
Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti.

PROHLÁŠENÍ ČBK K VOLBÁM DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY 2025

Milé sestry, milí bratři,

na začátku měsíce října opět půjdeme k parlamentním volbám. Chtěli bychom se s Vámi jako Vaši pastýři podělit o tři orientační body, podle kterých bychom se my sami chtěli rozhodovat, komu dát svůj hlas.

Prvním z nich je, nakolik ten či onen politický subjekt má za svou prioritu to, co papež Lev XIV. nabídl za východiska své služby: budování mostů, vnímavost vůči slabým a ochotu k odvážnému a zároveň důvěryplnému dialogu se současným světem.

Druhým orientačním bodem pro nás bude, nakolik kandidující politický subjekt podporuje svobodu a spolupráci demokratických států a je připraven bránit právní stát i spravedlivý mír.

Třetím hlediskem pro naše rozhodování bude, zda jsou slova i činy jednotlivých kandidátů v souladu s hodnotami evangelia a nakolik sami poctivě hledají pravdu a usilují o porozumění ve společnosti, aniž by podlehlí pokušení zalíbit se všem.

Sestry a bratři, nakonec bychom Vás všechny chtěli vyzvat, abyste se voleb zúčastnili. Ve volbách nejde o hledání dokonalosti, ale o zodpovědnou volbu takového politického subjektu, jenž naplňuje výše uvedená kritéria nejlépe. Takováto volba je výrazem naší dospělé křesťanské odpovědnosti za svět, ve kterém žijeme a za který se modlíme.

Kéž nám dobrý Bůh pro naše rozhodování nejen v nadcházejících parlamentních volbách dá Ducha moudrosti a odvahy, abychom stáli na straně dobra a odmítali zlo v jakékoliv podobě.

Vaši biskupové Čech, Moravy a Slezska

Velehrad, 3. července 2025

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DŘYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

MOTU PROPRIO

PROVOLÁNÍ K VOLBÁM DO PARLAMENTU ČR 2025

*Radou, co proroctvím, obracím se k Vám:
nevolte STAČILO, ANO, PRO, SPD,
Mororisté sobě - sobectví to deklarované ...,
ni žádnou, ni žádného z populistických hnutí či stran.*

*Jejich hlas podvodný vše možné slibuje,
kdo věří, klame se, a pozdě lituje!*

Jsme svobodní!

*Kdo radou však pohrdne – jeho zodpovědnost a vina,
že naše vlast dopadne, jak Ukrajina!*

*Dnes prázdné tlachy a lži populistů
je představují co spasitele, hrdiny!*

*Zítřka však, po ruských náletech,
z iluzorního hrdinství zbudou domů měst, obcí, ruiny.*

*Nechci, by zaslepenost, na pohled tu krásnou zem,
dětí a budoucích generací učinila hřbitovem.*

Před tím uchránit a varovat jsem povinen!

*Bůh vševládný, Kníže pokoje, alfa i omega historie,
jenž moudrostí a pravdou inspiruje,
ať na cestě naděje, co neklame, žehná Vám všem.*

**„Máme rádi práci v zahradách, na vinicích, v polu,
proto se svěží myslí, srdcem, volíme SPOLU!“**

„Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy“

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Učitelka se ptá dětí: „Děti, řekněte mi nějaký příklad na harmonický vztah!“ Pepíček: „Můj děda chrápe a babička je hluchá...“.

II.

Tři myslivci si vyprávějí zážitky: „Nedávno jsem v Africe z 500 metrů jedinou ranou zastřelil slona.“ - „To já jsem při plavání v moři holýma rukama zardousil velrybu.“ - „A slyšeli jste o Mrtvém moři? Nebýt mě, ještě by žilo.“

III.

Starý notorik sedí doma a přemýšlí, jestli má jít do hospody. Najednou odněkud zaslechne: „Pojď do hospody!“ Rozhlédne se kolem sebe, ale nikoho nikde nevidí. Tak sedí dál. Po chvíli zase: „Pojď do hospody!“ Když se to ozve potřetí, tak už to nevydrží a vykřikne: „Kdo to je?“ - „To jsme my, tvoje játra. Přece nebudeme tvrdnout doma!“

IV.

Smrtka klepe na dveře. Dědeček jde otevřít a babička se ptá: „Kdo to je?“ Děda se podívá přes kukátko a říká: „Vidím kosu. Asi někdo od Mountfieldu...!“

V.

Potkají se dva důchodci: „Já si dávám důchod pod polštář.“ – „To já raději do spořitelny,“ na to druhý, „nemám rád vysoko pod hlavou.“

VI.

„Toaletní papír s sebou máte?“ – „Mám.“ – „Příbor jste si přinesla?“ – „Ano, prosím.“ – „A ten chlap s vámi, to je kdo?“ – „To je doktor, kdybyste v nemocnici neměli ani toho...“.

VII.

Děti se učí o tavení železa. Přihlásí se Franta a říká. „Můj táta je tavič, protože taví železo.“ – „Dobře, a co ty, Mařenko?“ – „Moje maminka je také tavička, protože taví sýry.“ Pepíček se hlásí: „Prosím, naše babička je také tavička, protože tatínek pořád říká: Babička, ta ví houby...!“

VIII.

Víte, jaké je nejstarší řemeslo na světě? – Elektrikář. Protože když Bůh řekl „Budiž světlo!“, elektrikáři už museli mít natahané kabely.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 31. srpna - 7. září 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 31. srpna	22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ ŽEHNÁNÍ ŽÁKŮM A STUDENTŮM	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jiřího ŘIHÁČKA a Boží požehnání pro rodinu ŘIHÁČKOVU a SUMCOVU
		DRYSICE 9.30	za nová kněžská a řeholní povolání
		PODIVICE 11.00:za +Vlastu a Vlastimila POSPÍŠILOVY, duše v očistci a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
		TOPOLANY 18.00	za + Františka DRMOLU a rodiče
PONDĚLÍ 1. září	SV. JILJÍ, OPAT SVĚTOVÝ DEN MODLITEB ZA PÉČI O STVOŘENÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Josefa SMÉKALA, manželku, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 2. září	ÚTERÝ 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 18.00: za + dominikánky, kněze a za nová kněžská a řeholní povolání	
PODIVICE – VIGÍLIE SLAVNOSTI VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE (3.9.1911)			
STŘEDA 3. září	SV. ŘEHOŘ VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	DRYSICE 18.00	za + Konráda SURÉHO, manželku, dceru a dva zetě
ČTVRTEK 4. září	SV. ROZÁLIE, PANNA A POUSTEVNICE	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
PÁTEK 5. září	SV. TEREZA Z KALKATY, PANNA A ZAKLADATELKA PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 18.00: za + Anežku a Josefa KOLENÍČOVY, rodiče z obou stran, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
SOBOTA 6. září	SOBOTA 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
NEDĚLE 7. září	23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Františka ADAMCE, rodiče z obou stran, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
	NAROZENÍ PANNY MARIE HODY V DRYSCÍCH	DRYSICE 9.30	za + Marii ADAMCOVOU, manžela, syna, dvoje rodiče a Boží požehnání pro rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00: za +Marii ČERNOU, Marii a Petra ŠMEHLÍKOVY a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
	SV. MELICHAR GRODECKÝ, KNĚZ A MUČEDNÍK	TOPOLANY 18.00	za + Františka SUCHOMELA, živou a + rodinu

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSCICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 7. – 14. září 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 7. září	23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Františka ADAMCE, rodiče z obou stran, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
	NAROZENÍ PANNY MARIE HODY V DRYASICÍCH	DRYSICE 9.30	za + Marii ADAMCOVOU, manžela, syna, dvoje rodiče a Boží požehnání pro rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00: za + Marii ČERNOU, Marii a Petra ŠMEHLÍKOVY a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
	SV. MELICHAR GRODECKÝ, KNĚZ A MUČEDNÍK	TOPOLANY 18.00	za + Františka SUCHOMELA, živou a + rodinu
PONDĚLÍ 8. září	SVÁTEK NAROZENÍ PANNY MARIE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Soňu BÁRTOVOU a duše v očistci
ÚTERÝ 9. září	SV. PETR KLAVER, KNĚZ	PODIVICE 8.00: za + Dominika TRÁVNÍČKA s prosbou o Boží požehnání pro živou rodinu	
STŘEDA 10. září	BL. KAREL SPINOLA, KNĚZ A MUČEDNÍK	DRYSICE 18.00: za živou a + rodinu POLÁCHOVU a NAVRÁTILOVU	
ČTVRTEK 11. září	ČTVRTEK 23. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za dar života s prosbou o požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu	
PÁTEK 12. září	JMÉNO PANNY MARIE	PUSTIMĚŘ 18.00	za živou a + rodinu PŘEROVSKOU
SOBOTA 13. září	SV. JAN ZLATOÚSTÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE		
NEDĚLE 14. září	SVÁTEK POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE	PUSTIMĚŘ 8.00: za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU a POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30: za + Mons. Františka VAŇÁKA a + Giovanniho kardinála COPPU	
		PODIVICE 11.00: za + Marii ZBOŘILOVOU, manžela, rodiče, bratra a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 18.00	za + Pavlínu ŠIŠKOVOU

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>